

A KISS GYÖRGY ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA 2020

Módosítva: 2026. augusztus 31.

Érvényes: 2026. szeptember 18-tól

1. Tartalomjegyzék

1. Az iskola nevelési programja 5
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai .. 5
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 7
1.2.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 7
1.2.2 Személyiségfejlesztés a Boldogságóra program által 9
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 9
1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai 10
1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 10
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 11
1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok 11
1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai 12
1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai 12
1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai 13
1.4.5 A zeneiskola közösségfejlesztő feladatai 13
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai 13
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 15
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 15
1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program 16
1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 17
1.6.4 A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása 18
1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 20
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje 21
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 22
1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák 22
1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák 22
1.8.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel 23
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 24
1.9.1 A vizsgaszabályzat célja 24
1.9.2 A vizsgaszabályzat hatálya 24
1.9.3 Az értékelés rendje az általános iskolában 24
1.9.4 A vizsgatárgyak részei és követelményei az általános iskolában 25
1.9.5 Vizsgák a zeneiskolában 26
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 26
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai 26
2. Az intézmény helyi tanterve 27

2.1 A választott kerettanterv megnevezése 27

2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám ……..… 29

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei ... 31

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 32

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 32
2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 32
2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 33
2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 33
2.4.5 A zeneiskola pedagógiai feladatainak megvalósítása 34

2.5 Mindennapos testnevelés 34

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai 34

2.6.1 Választható tantárgyak 34
2.6.2 Választható foglalkozások: 35
2.6.3 A pedagógusválasztás szabályai: 37

2.7 Projektoktatás..... 37

2.8 Lázár Ervin Program (LEP) 37

2.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 38

2.10 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 38

2.10.1 A tanulók értékelése az általános iskolában 38
2.10.2 Az írásbeli feladatok értékelése..... 39
2.10.3 Szóbeli értékelés..... 40
2.10.4 Értékelés a zeneiskolában..... 40

2.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása..... 40

2.12 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei..... 42

2.13 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 42

2.13.1 Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje..... 42

2.14 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag..... 43

2.15 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek... 43

2.16 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelés elvei 43

2.16.1 Az iskola egészségnevelési elvei..... 43
2.16.2 Az iskola környezeti nevelési elvei 44

2.17 A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja 44

2.17.1 Pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglakozások szükséges órakeret..... 45
2.17.2 Habilitáció, rehabilitáció célja..... 45

2.17.3 A gyógypedagógus és az SNI-s diákokat tanítók feladatai 45
2.17.4 Az SNI-s tanulók együttnevelésének dokumentumai 46
2.17.5 Az SNI-s tanulók értékelése 46
2.18 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 46
2.18.1 A magatartás értékelésének elvei 47
2.18.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei 47
2.18.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei 48
2.18.4 A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei 48
Jognyilatkozatok …….50

Mellékletek 51
1. számú melléklet : Iskolánk egészségfejlesztési programja 51
2. számú melléklet: Iskolánk környezeti nevelési programja 57
3. melléklet: A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke 68
4. számú melléklet: Az integrációs program bevezetése 76
5. számú melléklet: Helyi tantanterv tananyagai és azok követelményei …… 85
A rész: Általános Iskola
B rész: Zeneiskola

1. Az iskola nevelési programja

„A gyermek feje nem edény, amit meg kell tölteni, hanem fáklya, amit lángra kell gyújtani."
(Szent-Györgyi Albert)

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapelvei a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a következők:

- a köznevelés központjában a tanuló, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak
- az ismereteket, a vallási, világnézeti információkat tárgyilagosan és sokoldalúan kell közvetíteni, eközben tiszteletben tartva mindenki vallási, világnézeti meggyőződését
- biztosítani kell a nemzetiségek kulturális autonómiájának érvényesülését az oktatatás területén
- az oktatás nyelve magyar, de a nemzetiségi iskolákban a nemzetiségek nyelve - így iskolánkban a német - részben a célnyelv (nyelvoktató iskolaként működünk)

Az iskola nevelő-oktató munkájának a köznevelési törvény alapján meghatározott általános céljai:

1. A nevelési-oktatási folyamat során elősegíteni a fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését.
2. Biztosítani készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztését.
3. Erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes emberek, felelős állampolgárok nevelése.
4. A nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.
5. Célunk olyan fiatalok nevelése, akik

— a haza felelős polgáraivá válnak
— kifejlődik bennük a hazafiság érzelemvilága
— reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tesznek szert
— megtalálják helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában
—tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására törekszenek
—képesek lesznek felelős döntések meghozatalára a maguk és a gondjaikra bízottak sorsát illetően
— képessé válnak az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre
— megismerik és megértik a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat
— értéknek és feladatuknak tartják a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését
— eligazodnak a digitális világban

Intézményünk nevelő-oktató munkájának konkrét céljai, hogy:

- a tanulók sajátítsák el az önálló tanulás, önálló ismeretszerzés képességét
- segítsen a sajátos nevelési igényű és a BTMN-es tanulók beilleszkedésében
- a szocializáció során a gyermek tanulja meg a kezdetben szűkebb, a később tágabb értelemben vett közösségben való alkalmazkodást, legyen fogékony a környezetében történtek iránt, alakuljon ki benne az igény a történésekben való aktív, alkotó részvételre

- a hátrányos, s azon belül is a halmozottan hátrányos tanulók esetében megkeresse azokat a programokat, melyekkel biztosítani lehet ezeknek a gyerekeknek a felzárkóztatását, esélyegyenlőségét
- a tanulók ismerkedjenek meg a határon túli magyarok életével
- a nemzetiségi nyelvet tanulók német környezetben gyakorolják a nyelvhasználatot

Mindegyik nevelési-oktatási területen közös cél a felzárkóztatás és a tehetséggondozás lehetőségeinek kihasználása, beépítése a napi tanítási gyakorlatba; valamint a tanulók tanulási szokásainak formálása, a digitális világ lehetőségeinek és etikus használatának megismertetése.

A fenti célokból adódó, a köznevelési törvény által meghatározott általános feladatok:

- ✓ a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése
- ✓ az egyetemes kultúra közvetítése
- ✓ az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése
- ✓ a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése
- ✓ az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése
- ✓ a közjóra való törekvés megalapozása
- ✓ a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése

Nevelő-oktató munkánk során törekszünk a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetésére. Fontosnak tartjuk a nemzeti és a nemzetiségi – különösen a német – hagyományok, kultúra ápolását, emlékeinek tiszteletét, a hazaszeretet érzésének felébresztését.

Iskolánk konkrét feladatai:

1. Alapozó iskolai funkciónkból adódóan az általános műveltség alapjainak elsajátíttatása az 1-8. évfolyamon.
2. Ismeretek nyújtása révén a tanulók felkészítése a pályaválasztásra, a felvételikre, a családi életre, a kulturált életvitelre és az egészséges életmódra.
3. Feladatunk a gyerekek munkaképességének alakítása, fejlesztése, az önállóságra, a kulturált viselkedésre és a toleranciára, alkalmazkodásra nevelés.
4. Fontos a helyes beállítódás kialakítása a tárgyi és természeti környezettel, a hazával, a hagyományokkal szemben.
5. A nyelvoktatás területén feladatunk, hogy a tanulók ismerjenek legalább egy idegen nyelvet olyan szinten, hogy azt a hétköznapi helyzetekben használni tudják.
6. A német nemzetiségi nyelvet tanulók számára nyelvgyakorlási lehetőség biztosítása Ausztriában.
7. A kompetencia alapú oktatás segítségével diákjaink felkészítése az élethosszig tartó tanulásra.
8. Fontos a tanulói együttműködésen alapuló tanuláshoz szükséges képességek kialakítása.
9. Meg kell ismertetnünk a tanulókat a digitális világ kínálta tanulási lehetőségekkel.
10. A 7. osztályos tanulók tanulmányi kirándulásának előkészítése, megszervezése és lebonyolítása a határon túli magyarlakta területek közül Erdélybe; a Nemzeti összetartozás napján témanap szervezése.
11. A zeneiskolában a növendékeknek az igényes zene értő hallgatására, befogadására, művészi visszaadására nevelése.

A fenti eredmények elérésének eszközeként az alábbi folyamatos tevékenységi formákat folytatjuk:

- következetes tanári magatartással és követelményrendszerrel dolgozunk tanítványaink nevelése és formálása érdekében
- folyamatos és kitartó munkára, tanulásra késztetjük diákjainkat
- rendszeres értékeléssel és osztályozással adunk visszajelzéseket tanulmányaikról

- az eredményekről az értékelés megszületését követően azonnal tájékoztatjuk a tanulót és a szülőt

Eredményeink elérése érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazzuk:
- minden diákot egyéniségként kezelünk, és megkeressük fejlesztésének, nevelésének optimális lehetőségét
- óráinkba beépítjük a digitális oktatás lehetőségeit
- törekszünk az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítására
- az eddiginél nagyobb hangsúlyt helyezünk a tanulói együttműködésen alapuló tanulásra és a differenciált tanulásszervezési eljárásokra
- osztályfőnöki munkánkban kiemelt figyelmet fordítunk minden tanítványunkkal és családjával való folyamatos kapcsolattartásra, nevelési folyamatuk irányítására
- a fentiek érdekében folyamatosan együttműködünk a tanulót nevelő családdal, jelzéseket adunk és veszünk tanítványunk fejlesztésének biztosítása érdekében

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

1.2.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és szükségletekre épül. Ezért pedagógiai feladatainkat az alábbiakban határoztuk meg: a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása; valamint az ezekre épülő differenciálás.
E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink
- a különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és az iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátíttatása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek kialakítására, fejlesztésére.
Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel.
A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók:
- műveltségét
- világszemléletük, világképük formálódását
- más nemzetek, nemzetiségek, etnikai népcsoportok kultúrájának megismerését
- társas kapcsolatát
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.
Éppen ezért nevelési programunk összeállításánál az alábbi feladatoknak adtunk prioritást:
Iskolánk pedagógiai programja, nevelési, tanítási-tanulási folyamata adjon teret:
- a színes, sokoldalú - iskolai életnek
  - tanulásnak

- játéknak
- munkának

- fejlessze - a tanulók önismeretét
  - együttműködési készségüket
  - empátiás képességüket
  - eddze akaratukat
- járuljon hozzá - életmódjuk
  - motívumaik
  - szokásaik
  - az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökeresztetéséhez.

A helyi tantervet is magába foglaló pedagógiai programunk egy olyan közös gondolkodást kíván az iskolafenntartó és az iskolahasználó részéről, amelyben:
a tanulók - tudásának
- képességeinek
- egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban; figyelembe véve, hogy a nevelés-oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Sikeresnek tekintjük személyiségfejlesztő tevékenységünket, ha tanulóink túlnyomó többsége az

alsó tagozatban:	felső tagozatban:
betartja az iskola házirendjében megfogalmazott szabályokat, iskolai kötelezettségeit a pedagógus segítő, inspiráló tevékenysége mellett rendszeresen teljesíti, felszólítás, rádöbbentés, megértetés után törekszik az alapnormák teljesítésére.	érti és betartja a házirend és az iskolában kialakult íratlan, etikai szabályokat is, az iskolai kötelezettségeit meggyőződésből rendszeresen teljesíti, gondolkodása, megnyilvánulásai, cselekedetei az alapvető erkölcsi normák elfogadását jelzik.

Ezen célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:
A/ Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladataink:
1. A tanulási motívumok és a tanulási módok kialakítása
2. A megismerési vágy fejlesztése
3. A tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása
4. A játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése

B/ A segítő életmódra nevelés területén elvégzendő feladataink:
1. A pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése
2. A pedagógusok rendszeresen éljenek a segítő együttműködés változatos formáival
3. Szociális minták adása
4. A versengés képességének fejlesztése

C/ Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladataink:
1. A mintaszerűen egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal
2. A tanulói önértékelés rendszeressé válása a nevelőmunka során
3. Az iskola legyen minden részletében igényes, esztétikus közeg, amiben a tanulók jól érzik magukat, ami fejleszti ízlésüket, igényességüket.
4. A kézügyesség fejlesztése különféle tevékenységek során

D/ A szakmai képzés alapozása területén elvégzendő feladataink:
1. A szabályhasználat képességének fejlesztése

2. A leírt szabályok szerinti önálló feladatmegoldások rendszeressé tétele
3. A tág értelemben vett alkotóképesség fejlesztése

E /Feladataink a zenei nevelés területén a növendékek személyiségfejlesztésében:

A gyermeki fogékonyságra, kíváncsiságra, érdeklődésre, nyitottságra építve elsősorban a következő készségeket és tulajdonságokat igyekszünk kialakítani és fejleszteni tanulóinkban:

- az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz, problémamegoldó gondolkodáshoz szükséges alapvető képességeket.
- az együttműködés és ezen keresztül az emberek közötti kapcsolatok helyes normáit és módszereit.
- az egyéni tanulás hatékony módszereit.

A népzenén keresztül a nemzeti értékek, hagyományok ismeretét, megbecsülését és tiszteletét kívánjuk átadni.

1.2.2 Személyiségfejlesztés a Boldogságóra program által

Intézményünk többet szeretne nyújtani tanulóinak, mint a testi egészség. Azt szeretnénk, hogy diákjaink életében minél több szeretet, barátság és jó cselekedet legyen. Célunk a program bevezetésével, hogy diákjaink lelkesek legyenek a tanulásban, fejlődjön a problémamegoldó képességük, tudják kimutatni a hálájukat, sikeresek legyenek a társaskapcsolatok kiépítésében.

A Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. A témakörök a következők:

1. A hála gyakorlása
2. Az optimizmus gyakorlása
3. Társas kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jó cselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. A megbocsátás gyakorlása
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A témák feldolgozásával célunk, hogy

- kialakítsuk a tanulók pozitív énképét és világszemléletét,
- optimista és határozott személyiségeket neveljünk,
- legyenek képesek a hatékony kommunikációra,
- legyenek képesek megérteni döntéseik súlyát és azok lehetséges következményeit.

A program elősegíti a kiegyensúlyozott személyiségek nevelését, mert mind a gyermekek, mind a pedagógusok lelki jóllétével foglalkozik.

Céljaink elérése érdekében 2022 szeptemberétől a két 5. osztályban indítjuk el a programot, de szándékunkban áll a program kiterjesztése a többi évfolyamra is.

A Boldogságóra programban az élményalapú oktatás módszertanára építünk.

A programban való részvétel önkéntes, erről a szülők írásban nyilatkoznak.

A résztvevőknek osztályonként havonta egy-egy Boldogságórát tartunk, melyet a Boldog iskola cím elnyerésével járó oktatási csomag használatával valósítunk meg.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát

hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.
A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a tanuló és a szülő részvéte-lét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.
A nevelési-oktatási intézményekben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.
A fenti alapelvek figyelembevételével összeállított egészségfejlesztési programot pedagógiai programunk 1. számú melléklete tartalmazza.

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen
a) az egészséges táplálkozás
b) a mindennapos testnevelés, testmozgás
c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
f) a személyi higiéné területére terjednek ki.
Iskolánk közreműködik a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a helyi gyermekjóléti szolgálattal,
a megyei gyámhivatallal,
a rendőrséggel,
az önkormányzatok jegyzőivel.

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Iskolánkban az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, valamint testnevelés órán) és délutáni csoportfoglalkozásokon (elsősegélynyújtó szakkör) valósul meg.
Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

1. A diákok ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
2. Ismerjék fel a vészhelyzeteket
3. Tudják az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit
4. Sajátítsák el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat
5. Segélynyújtással, élettannal, anatómiával kapcsolatos alapfogalmak megismerése
6. Készség szinten sajátítsák el mikor, és hogyan kell mentőt hívni
7. Képességfejlesztés:
   - Problémafelismerés
   - Gyors és szakszerű cselekvés
   - Embertársaink iránti érzékenység
   - Bajba jutottakkal szembeni együttérzés

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- előadásokon, prezentációkon való részvétel
- tesztek írása

- szituációs játékok
- gyakorlati foglalkozások

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Az iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák - szaktárgyi órák
  - osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli egyéb foglalkozások - napközi
  - tanulószoba
  - iskolai sportkör
  - tanulmányi és osztálykirándulás
  - szakkörök
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend)
- a másság elfogadásához
- az együttérző (empatikus) magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

- Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályai közül azokat, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek
- ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek
- legyen nyitott, megértő, a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsülje meg ezeket
- legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni, tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt
- ismerje meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait
- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez
- tanuljon meg tanulni
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A tananyag elsajátítása

- ♦ alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet
- ♦ ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztessen az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre

- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv
- fejlessze ki a tanulóban az új információs rendszerben való eligazodás, valamint annak kritikai módon való használatának képességét
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére
- fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást
- irányuljon a szexuális kultúra, magatartás kérdéseire, fordítson figyelmet a családi életre
- korán kapjon átfogó képet a munka világáról
- a korán alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvétartozás és az egymásért való felelősség érzését.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanulóközösségek, a közösségi élet kialakítása, a tanulóknak a közösségbe beilleszkedése nem valósítható meg kizárólagosan tanórai keretben. Szükséges olyan együttlétek kialakítása, amelyek mentesek a tanórai kötöttségektől, az ismeretek számonkérésének feszültségétől. Az ilyen foglalkozások összekovácsolják a közösségeket, iskolánkban ezek a következők:

tanulmányi kirándulások:

a) osztály tanulmányi kirándulások:

- 1 napos program az osztályfőnök(ök) szervezésében (önköltséges)
- 2 napos kirándulás a 7. vagy 8. évfolyamon az osztályfőnök(ök) szervezésében (alapítványi és szülői munkaközösségi támogatás +önköltség)

b) évfolyam tanulmányi kirándulások: ősszel és tavasszal 1-1 napos erdei kirándulások a DÖK szervezésében (ingyenes)

c) iskolai szintű tanulmányi kirándulások Baranya területén a következő rendszer szerint:

- Az **5. évfolyam** mindig Pécsre és környékére megy, hogy megismerkedjen a megye központjának nevezetességeivel: - Látogatás a Zsolnay-negyedben
  - Planetárium
  - Kiss György pécsi szobrai
  - Mésztufa barlang …
  +
  - egy pécsi múzeum felkeresése (pl. Vasarely...) és Pécs egyéb látnivalóinak megtekintése a cél.
- A **6. évfolyam** tanulói a német népismerethez kapcsolódva a régi német kismesterségek nyomában járnak Baranya megye területén, ezért Mecseknádasdra kirándulnak, ahol felkeresik a tájházat és a fazekasműhelyt.

A kirándulások útiköltségét és a belépőjegyeket az iskolai alapítvány pénzéből biztosítjuk, így minden tanuló - a hátrányos helyzetűek is - részt tudnak venni ezeken a tanulmányi kirándulásokon; a diákok 2 év alatt megismerik Baranya megye értékeinek, nevezetességeinek, történelmi emlékeinek egy részét.

1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzati munka irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és - kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában. A Diákok Hangja témanap bevezetésével a tanulói véleményalkotás, a szólászabadság és a tanulói jogok gyakorlása kerül a középpontba.

1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Az iskolai hagyományok a tanulók mindennapi életének fontos eseményei, melyek révén intézményünk diákjaivá válnak, és így alakul ki kötődésük az iskolához. A hagyományok ápolása, tisztelete, újabb eseményekkel való gyarapítása egyrészt iskolánk hírnevét gyarapítja, másrészt azt bizonyítja, hogy diákjaink igénylik ezen események megrendezését, esetleges átalakítását, bővítését. Iskolánk hagyományai a tanév rendjéhez igazodva a következők:

- őszi (szeptember) és tavaszi túra (május)
- megemlékezés az aradi vértanúkról (október 6.)
- megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulóján (október 23.)
- koszorúcska 2 évente (április)
- Mikulás-nap (december)
- karácsonyi ünnepély (december)
- pályaválasztási ankét (január)
- farsangi bál (február)
- megemlékezés a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatairól (február 25.)
- egészségnevelési nap (március)
- a holokauszt áldozatainak emléknapja (április 16.)
- anyák napi ünnepély (május)
- nemzeti összetartozás napja - témanap (június 4.)
- zöldnap (az utolsó tanítási nap)
- ballagási és tanévzáró ünnepély (június)

A következő hagyományok a településhez is kötődnek, egyben községi rendezvények is:

- március 15-i ünnepély
- Kiss György emléknap (április 29.)
- szüreti felvonulás (szeptember)
- jeles napok: a Föld napja (április 22.) – megemlékezés tanórákon vagy projektnapon
  Madarak és fák napja (május 20.) - erdei kirándulás, a tavaszi túra napja

Az iskolai közösségalkotást szolgálja iskolazászlónk is, mely összetartozásunkat szimbolizálja.

1.4.5 A zeneiskola közösségfejlesztő feladatai:

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos teendők színterei a zeneiskolában a szolfézs-, kamarazene, zenekari órák, korrepetíciós foglalkozások és a fellépések. A kamaraegyüttesek és zenekarok hangversenyei, szereplései nagy összekovácsoló erővel rendelkeznek. A közösségi szellem kialakításához, az egymásra figyelés képességének kifejlesztéséhez, az egymáson való segítés igényéhez nagyban hozzájárulnak. Ezért nagyon fontos, hogy amilyen hamar csak lehet, vonjuk be a gyerekeket az együttzenélésbe.

A zeneiskolai közösségfejlesztés állandó színterei a következő rendezvények:

- karácsonyi koncert
- nőnapi koncert
- tanévzáró koncert

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése

- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- az osztályozó és pótvizsgák lebonyolítása
- a kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása
- a tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális és sportprogramok, koncertek szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete reggel, az óraközi szünetekben és ebédkor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- az iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés és a szaktantermek rendben tartása
- az osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása
- a zeneiskolában a hangszerek karbantartása, kisebb javítások elvégzése
  a növendékek koncertre kísérése

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével egyeztetve – az igazgató bízza meg a tantárgyfelosztáskor (minden tanév júniusában), elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében készült éves terv alapján neveli osztályának tanulóit, munkája során maximálisan tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, aktív kapcsolatot tart az osztály szülői közösségével, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. logopédus, gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős stb.).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére. A tapasztalt problémák megoldására az osztályban tanító pedagógusokat osztályértekezletre hívhatja össze.
- Negyedévente értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát; minősítési javaslatát az osztályban tanító pedagógusok elé terjeszti.
- Levél útján tájékoztatja a szülőket a tanuló gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, többszöri késése vagy viselkedési problémája miatt.
- Kiemelt figyelmet fordít a gyermekvédelmi feladatokra: Szükség esetén felveszi a kapcsolatot munkatársaival, problémajelző formanyomtatványt tölt ki a tanulóról.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Az első igazolatlan hiányzás után tájékoztatja erről az igazgatót
- Hetente ellenőrzi a tájékoztató füzetek meglétét, negyedévente legalább egyszer az osztálynapló és a tájékoztató füzet érdemjegyeinek azonosságát, és pótolja az ellenőrzőben a hiányzó érdemjegyeket.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát. Figyelemmel kíséri az egészségügyileg veszélyeztetett gyermekeket és fokozottan ügyel rendszeres orvosi ellenőrzésükre.
- Szükség esetén órát látogat osztályában.
- Nevelési eredményvizsgálatot végez.
- Ha az iskolavezetés felkéri, akkor a nevelőtestületi értekezleten beszámol arról, hogy az osztályfőnöki munkatervében megfogalmazott nevelési célokat milyen szinten sikerült megvalósítania az adott tanévben.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Intézményünkben fontosnak tartjuk a tehetségek gondozását, veleszületett vagy szerzett képességeik továbbfejlesztését, megtalálni számukra azt az „utat", amelyen elmélyülten és eredményesen törhetnek előre és az átlagosat meghaladó teljesítményekre képesek.
A tehetséges tanulók mind a képességek, mind a viselkedés, a magatartás terén eltérnek az átlagtól. A tehetséges gyerekek nem egyformák. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső teljesítménykényszer, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés, csökkentett mértékű alkalmazkodás, az elnyomás és a korlátozás elleni védekezés, a szociális korlátok áthágása jellemző.
A tehetséggondozásban nincs egy igazi út, amely minden gyermek számára járható. Az, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyerekkel vagy csoporttal foglalkozni csak bizonyos információk birtokában lehetséges megtervezni. Ezek:
- az érintett gyerek, gyerekek kora
- milyen szinten állnak, mit tudnak
- milyen motivációk inspirálják, milyen a feladat iránti elkötelezettségük
- mit tud a pedagógus szakmailag nyújtani
- mennyiben lehet számítani a családi háttér támogatására

Mindezek tisztázása után a tanulók illetve növendékek, szülők bevonásával a lehetséges módszereket közösen megválaszthatjuk.

Ezek
a) az általános iskolában:
- szakkörök, foglalkozások indítása e célból (pl. matematikaszakkör, rajzszakkör, sportfoglalkozások...)
- differenciált feladatadás tanórákon
- tanulmányi háziversenyek szervezése
- a tehetséges tanulók felkészítése a körzeti, megyei, illetve országos versenyekre
- középiskolai felvételire felkészítő foglalkozások szervezése matematikából
- más tantárgyakból egyéni felkészítések a középiskolai felvételikre

- projektoktatás
b) a zeneiskolában:
1. „B" tagozatra irányítás
2. Évugratás, vagy léptetés: amikor egy tanévben 2 év anyagát is minden nehézség nélkül képes elsajátítani a gyermek.
3. Gazdagítás, dúsítás: hogy a tanévi anyagot az idő 2/3-a alatt sikerül feldolgozni és a fennmaradó 1/3-nyi időben a növendékek egyéni fejlesztő programokkal dolgoznak.
A tehetségek megmutatkozásának, bizonyításának, a tehetség mértékének megállapítására alkalmas tevékenységi formák az alábbiak:
- zenetanárok előtt történő bemutatkozás, a növendék haladásának ezúton való figyelemmel kísérése;
- vizsgaelőadások: tanszaki tanárok előtt,
- növendékhangversenyek: szülők, tantestület, kortársaik előtt;
- rendszeres külső rendezvényeken (hangverseny, egyéb műsoros esten) való részvétel;
- meghívott vendégtanárok előtti bemutatkozás;
- szakmai találkozásokon való megmérettetés;
- versenyeken való szereplés: házi, országos, nemzetközi.

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Iskolánk minden pedagógusának feladata a tanulási kudarcnak kitett tanulók megsegítésével kapcsolatban:

- Toleráns, empatikus magatartásával mutasson példát a másság elfogadására.
- Legyen jártas a témában a problémák felismerése, kiszűrése szintjén. (Tudja, hogy mikor, hova kell irányítani a gyermeket.)
- Folyamatosan tartsa a kapcsolatot a gyermeket segítő szakemberrel, a közösen megbeszélt terv alapján támogassa a gyermek fejlesztését.
- Egyéni, differenciált feladatadással segítse a gyermek fejlődését.
- Lássa el tanácsokkal a szülőket a gyermek fejlesztésével kapcsolatban.

A megsegítés módjai:
- differenciált feladatadás tanórákon változatos tevékenységi formák biztosítása órakereten belül és azon kívül is
- hosszabb türelmi időszak biztosítása
- csoportmunka szervezése
- motiválás: a pozitív eredmények azonnali jelzése, dicséret
- tanulásmódszertani ismeretek elsajátíttatása
- csoportbontás a 7-8. évfolyamon, illetve korábban is, ha ezt az osztályok összetétele szükségessé teszi
- napközis foglalkozások
- tanulószoba biztosítása a felső tagozaton
- tanító nénik által tartott egyéni fejlesztő - felzárkóztató foglalkozás tartása az első négy évfolyamon azon tanulók számára, akik elmaradtak társaiktól
- egyéni felzárkóztató foglalkozások szükség szerint a felső tagozaton
- szakértői véleménnyel rendelkező tanulók számára fejlesztő foglalkozás az 5-8. évfolyamon
- az IKT eszközök alkalmazása a fejlesztésben: felzárkóztató és fejlesztő-, oktatóprogramok egyéni és kiscsoportos használata
- az iskolai könyvtár egyéni vagy csoportos használata
- a továbbtanulás irányítása, segítése
- a szülővel egyeztetve szakértői vizsgálat kérése a Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Komlói Tagintézményétől

- 2015. szeptember 1-től felmenőrendszerben vezettük be iskolánkban az IPR programot. (4. sz. melléklet)
Kezdeményezzük a többi tanulóval együtt eredményesen nem képezhető tanulók áthelyezését:
- a lehetőségekről, vizsgálatokról tájékoztatjuk a szülőket
- igénybe vesszük a pedagógiai tanácsadó intézetek (pl.: nevelési tanácsadó) diagnosztizáló és javaslattevő tevékenységét
- közreműködünk vizsgálati időpont kérésében a Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottságánál

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési nehézségek gyakran járnak együtt magatartási zavarokkal. Ezért különös körültekintéssel járunk el azokkal a tanulókkal, akik valamilyen ok miatt szokatlan körülményekhez kénytelenek viszonylag gyorsan alkalmazkodni. Ezek általában első osztályba érkezéskor, iskolaváltoztatáskor a legjellemzőbbek.
Az első osztályba lépés előkészítésének kialakult hagyományai vannak intézményünkben, ennek elemei a következők:
- Valamennyi tanköteles korba lépő tanuló iskolaérettségét az óvoda szakértő segítségével vizsgálja.
- A leendő elsősök és szüleik számára az iskola bemutatása minden év februárjában (Bemutatóórák megtekintése, beszélgetés a szülők-iskolavezetés-leendő elsős tanító nénik között az intézmény kínálta lehetőségekről, az épület bejárása.)
- Az első osztályban tanítókat időben kell kijelölni, és azt nyilvánosságra hozni, hogy szülő, gyermek egyaránt lelkileg felkészülhessen erre. Nem zárkózunk el a szabad pedagógusválasztástól, de objektív korlátaink miatt adott esetben a szülővel kompromisszumra kell jutnunk.
- A leendő elsős tanítók több alkalommal felkeresik az első osztályba készülő gyermekeket az óvodában, részt vesznek a bemutató foglalkozásokon, a szülői értekezleteken.
- Az óvodások a beíratást megelőzően és követően iskolára hangoló foglalkozásokon vehetnek részt (április-május hónapokban heti 1 alkalommal), ahol találkoznak leendő tanító nénikkel, megismerik az iskola épületét, az osztálytermeiket; játékos-mozgásos feladatokkal készülnek az iskolás életre.
- Szeptembertől az elsős nevelők gondoskodnak arról, hogy a bekerült kisgyermekek fokozatosan állhassanak át az iskolai időbeosztásra.
Az iskolaváltás miatt jelentkező beilleszkedési (esetleg magatartásbeli) *gondok* okai igen szerteágazóak lehetnek, hiszen akár az egyik szülőtől való elszakadás is halmozhatja a gyermek pszichés megterhelését. Feladataink ezzel kapcsolatban:
- az iskolaváltás okainak, a tanuló személyiségének viszonylag gyors felderítése, a gondviselőjével történő egyeztetés,
- az iskolai körülmények, követelmények tudatosítása a tanulóval (személyes kapcsolat létesítés, házirend átadása…)
- a közösség segítségének igénybevétele (közösségerősítő tényező is).
- a gyermek fokozott megfigyelése, és szükség esetén gyors megsegítése.
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küszködő tanulók segítése érdekében a nevelőink a következő módszereket alkalmazzák:
- a zavarok okának kiderítése
- kapcsolat felvétele a szülőkkel, esetenként a nagyszülőkkel
- családlátogatás
- segítség kérése a helyi gyermekjóléti és családsegítő szolgálattól

- szakértői vizsgálat kérése Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottságától, ill. a Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Komlói Tagintézményétől
A BTMN-es tanulók haladását intézményünk fejlesztő pedagógusa (1-8. évfolyam) és a Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Komlói Tagintézményének alkalmazásában álló gyógypedagógus, valamint a tankerület alkalmazásában dolgozó pszichológus segíti.
Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulókat integráltan oktatjuk. Tanórán a nevelők – a szakvélemény ajánlásait figyelembe véve – differenciált feladatadással és egyéni elbírálással segítik a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket.
A törvényi előírásoknak megfelelően az integráltan oktatható SNI-s tanulókkal iskolánk fejlesztő pedagógusa és a Komlói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény utazó gyógypedagógiai hálózatának munkatársa foglalkozik, ők egyéni fejlesztési terv alapján segítik a gyermekek felzárkózását, haladását.
- Az IPR program működtetése, ha megfelelünk a törvényi előírásoknak. (4. sz. melléklet)

1.6.4 A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk nevelő-oktató munkánk szerves részét képezi. Úgy gondoljuk, hogy a tanulóinkért érzett felelősségvállalás nem torpanhat meg az iskola kapuinál.
Alapvető követelmény, hogy minden gyerek részére biztosítsuk a fejlődéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket – a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, hogy leküzdhesse a hátrányokat.
Munkánk fő részei:
A/ Gyermekjóléti tevékenységek:
- Kísérjük figyelemmel a diákjainkat és családjaikat érintő szociális problémákat.
- Segítsük a szociális okokból veszélyhelyzetbe került diákjainkat és családjaikat helyzetük rendezésében**.**
- Közvetítő szerepkört vállalunk az egyes diákok gondozása közben érintett ellátó intézményekkel (Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Komlói Tagintézménye, Gyámhatóság, Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szászvár Mikrokörzet Központ, gyermekorvos, óvoda)
- Elutasító magatartás kialakítása a következő tevékenységekkel szemben: alkoholizmus, bűnözés, kábítószerfogyasztás, dohányzás, önmaga felé forduló agresszivitás
- A fenti tevékenységekkel összefüggő negatív károsító hatások és következmények, valamint az elkerülés előnyeivel megismertető programok tartása.
B/ Speciális ifjúságvédelem:
A veszélynek kitett gyermekekkel való egyéni foglalkozás, segítségadás, érdekérvényesítés (pl.: árva, nehezen nevelhető, elvált szülők gyermeke**,** lelkileg sérült tanuló...)
Olyan esetekben, amikor a család szociális vagy gyermeknevelési problémával küzd, szolgáltatásaink felajánlása után a család dönt, hogy igénybe kívánja-e azt venni. A család magánéletét és autonómiáját tiszteletben kívánjuk tartani. A nevelők gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységét iskolánk gyermekvédelmi felelőse koordinálja.
C/ Ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységek iskolánkban:

1. a családdal, a szülőkkel való kapcsolattartás
2. a diákönkormányzat segítése
3. iskolai tevékenységek, amelyek arra irányulnak, hogy a tanulók megismerjék jogaikat, véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben
4. a tanuló személyi jogainak tiszteletben tartása
5. a tanulók napközis ellátásának biztosítása
6. drog- és bűnmegelőzési programok tartása az iskolában

D/ A pedagógusok kötelezettségei:
- közre kell működnie a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében
- biztosítania kell a hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását
- észre kell vennie, ha a tanuló tanulmányi eredménye indokolatlanul leromlik
- fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, problémákra
- jeleznie kell ezeket az iskolai gyermekvédelmi felelősnek; amennyiben iskolai eszközökkel nem tudnak segíteni, értesíteni kell a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szászvár Mikrokörzet Központot, kezdeményezni lehet a jegyzői védelembe vételt

E/ Iskolánk gyermekvédelmi felelősének feladatai:

I. A veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatban:
- A veszélyeztetett tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével: nyilvántartásbavétel, a veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése; egyeztetés a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szászvár Mikrokörzet Központtal.
- A veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése.
- A szociális ellátások számbavétele, az igénybe vehető lehetőségek ajánlása.

II. A hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatban:
- a hátrányos helyzetű tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével
- nyilvántartásbavétel
- szabadidős tevékenységük és tanulási előmenetelük figyelemmel kísérése
- a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése

III. A tanári közösségben végzett feladatai:
- együttműködés a kollégákkal
- problémajelző nyomtatvány kitöltése a kollégákkal együtt
- az igazgatóval és az osztályfőnökökkel való kapcsolattartás
- a helyi pedagógiai program elkészítésében való részvétel
- az információ áramoltatása

IV. A szülők körében végzett feladatai:
- együttműködés, szemléletformálás
- családlátogatás (szükség esetén)
- az igénybe vehető szociális ellátások ajánlása

V. Önálló feladatai:
- a külső intézményekkel történő kapcsolattartás
- nyilvántartás
- szakirodalom gyűjtése, tanulmányozása

F/ A gyermek- és ifjúságvédelem tevékenységi formái:

A felzárkóztatás és tehetséggondozás területén: képességek szerinti bontás
szakkörök indítása
első osztályban a módszerek helyes megválasztása
az iskolai könyvtár használata

Az indulási hátrányok csökkentésére: egyéni foglalkozások, korrepetálások
felzárkóztató csoportba kerülés
tanórán differenciálás, fokozott segítségnyújtás

Pótvizsgára való felkészítés: segítségnyújtás
konzultáció

Tehetséggondozás: felkészítés tanulmányi versenyre

szakkörök
könyvtár- és számítógéphasználat

A pályaválasztás segítése: motiválás arra, hogy a gyermek napközis/tanulószobás ellátásban részesüljön
hasznos időtöltés szervezése (színházlátogatás, teadélután, kirándulások...)
az Arany János tehetséggondozó program ajánlása a továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók számára
a pályaválasztási programokon való részvétel szorgalmazása

A szülőkkel való kapcsolattartás formái: fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet, nyílt nap, nyitott iskola program, levelezés, ellenőrző (Ahol a szülők meglétét igénylik.), telefonos megkeresés.

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókkal való speciális foglalkozás, segítségadás:

- folyamatos odafigyelés
- fejlesztés logopédus, gyógytornász segítségével
- különös odafigyelés a gyermekjóléti gondoskodásban részesülő gyermekekre
- foglalkozások szervezése - prevenciós céllal - a veszélyeztetett tanulók számára
- 2015. szeptember 1-től felmenőrendszerben vezettük be iskolánkban az IPR programot.

(4. sz. melléklet)

1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünkkel a tanulók esélyegyenlőségét kívánjuk biztosítani. Szükségesnek tartjuk az e területre vonatkozó naprakész információk meglétét, ezért rendszeresen felhasználjuk gyermekvédelmi rendszerünk működésének eredményeit, folyamatos megfigyeléseket végzünk, tájékozódunk a tanulók körülményeiről.

A program célja: segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek. (Pl. a családi mikrokörnyezetből adódóan hátrányos helyzetűek, csonka családban felnövő gyermekek, munkanélküli szülők gyermekei; lehetnek átmenetileg hátrányos helyzetű tanulók is: Magyarországra költözött új tanulók, tartós betegség miatt hátrányos helyzetű diákok.)

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

1. Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés (levél)
2. Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése (Pl. tájékoztató az általános iskolásoknak elérhető ösztöndíjprogramokról)
3. Motiválás arra, hogy a tanuló napközis vagy menzás ellátásban részesüljön.
4. Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel (pl. a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szászvár Mikrokörzet Központtal), az áthelyező bizottsággal.
5. Táborozási támogatások szerzésével az önrész csökkentése
6. Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon
7. Egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése
8. A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szászvár Mikrokörzet Központ munkatársainak bevonása
9. Az ingyenes tankönyvhöz jutás biztosítása: Minden tanuló - a törvény által megszabott összeg értékében - az első tanítási napon ingyenesen kapja meg tankönyveit.
10. Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Iskolánkban a tanulók érdekeinek érvényesítésére, képviseletére, a demokráciára nevelés megvalósítására diákönkormányzat és diáksportkör is működik; mindkettő alkalmas arra, hogy a tanulók aktívan részt vegyenek az őket érintő döntések meghozatalában.

I. Diákönkormányzat

A diákönkormányzat a köznevelésről szóló törvény értelmében és az ott előírt formában működik.

Testületünknek – elsősorban az önkormányzatot segítő tanáron keresztül – indirekt módon kell irányító tevékenységét kifejteni. Elemi érdekünk, hogy kihasználjuk a rendszerben rejlő nevelési tényezőket. Ennek érdekében:

1. Biztosítani kell a tanulói szervezet rendeltetésszerű és folyamatos működését.
2. A diákönkormányzatban tényleges véleménynyilvánítási és döntési helyzeteket kell teremteni.
3. Érzékelhetővé kell tenni, hogy véleményük maghallgatásra talál, döntésük megvalósítását a testület támogatja.
4. El kell várni, hogy az osztályképviselők legyenek az információhordozók a diákönkormányzat és a tanulóifjúság között. A diákönkormányzat munkájában 4. osztálytól vehetnek részt a tanulók.

A diákönkormányzat saját SZMSZ szerint működik (mely az iskola SZMSZ-ének melléklete), s a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt a következő kérdésekben:

a) saját működéséről
b) egy tanítás nélküli munkanap programjáról
c) tájékoztatási rendszerének kidolgozásáról

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben, véleményét ki kell kérni

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elfogadásához
- Diákok Hangja témanap szervezésében, lebonyolításában
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához
- az iskolai könyvtár, a tornaterem működési rendjének kialakításához
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

A diákönkormányzat véleményét a szervezet vezetője tolmácsolja.

II. Iskolai sportkör

1. Az iskolai – tanórán kívüli – sportélet szervezeti kerete, amely tevékenységi köre közvetlenül kapcsolódik az iskola célrendszeréhez, programjához.
2. Saját alapszabállyal rendelkezik, aszerint tevékenykedik. Az alapszabályt a közgyűlés fogadja el, amely tartalmazza a sportkör tagjainak jogait, kötelességeit.
3. A sportkör éves versenynaptára az iskolai eseménynaptár része.
4. Nevelési szempontból az iskolai sportkör életét, a tanulói demokratizmus, a közösségi élet, az egészséges életmód kialakításában fejlesztő és gyakorló területnek tekintjük.
5. Az ISK tagjai véleményt nyilváníthatnak, javaslatot tehetnek a sportkört érintő kérdésekben.
6. Az ISK tagjai beleszólhatnak a szervezet irányításába, mert választók és választhatók.
7. A köznevelésről szóló törvény értelmében a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket az iskola biztosítja.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák:

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a faliújságon keresztül;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzeten - Ha a szülők ennek meglétét igénylik. -, a KRÉTA-rendszeren keresztül írásban) tájékoztatják. A pedagógusok a KRÉTA-rendszerben az adott érdemjegyet maximum a jegyadást követő 1 héten belül rögzítik.
3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskolavezetéssel, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői munkaközösséggel.

1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

Az általános iskolában:
Iskolánk a gyermekek közös nevelése érdekében a következő tevékenységi formákat kínálja a szülőknek:

1. “nyitott iskola” program: minden tanévben 1 nap, amikor a szülők bemehetnek gyermekük osztályába az általuk kiválasztott órá(k)ra
2. rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló fejlődéséről, előmeneteléről, magatartásáról, szorgalmáról
3. az iskolai munkatervben előre tervezett szülői értekezletek tartása szeptemberben és februárban
4. rendkívüli szülői értekezletek (pl. kirándulások előtt)
5. SZMK értekezleten az I. félév értékelése
6. fogadóórák tartása
7. pályaválasztási tanácsadás
8. családlátogatás a leendő elsősöknél
9. közös osztálykirándulások szervezése (a gyerekeket a szülők is elkísérhetik)

A kapcsolattartás további alkalmazható formájának tekintjük a szülő
meghívását adott kérdés megbeszélésére,
telefonon történő tájékoztatás,
levélben történő tájékoztatás,
spontán találkozások.

Minden olyan rendezvényünkre, amelyen ez technikailag megoldható, meghívjuk a szülőket is.
A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez a következő közreműködési formákat kérjük:

1. aktív részvételt az iskolai rendezvényeken
2. őszinte véleménynyilvánítást az értekezleteken
3. együttműködő magatartást
4. a nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását
5. a családi nevelés során jelentkező nehézségek közös legyőzését
6. érdeklődő-segítő hozzáállást
7. szponzori segítségnyújtást

A zeneiskolában:

1. fogadóóra: ahol lehetőség nyílik a találkozásra, a tanulók egyedi problémáinak, előmenetelének megbeszélésére. (Az általános iskolai fogadóórákkal egy időben.)
2. nyílt nap: melynek célja, hogy a szülő betekintést nyerhessen a zeneiskolai munka mindennapjaiba, figyelemmel kísérhesse a zeneiskolai óra menetét, és tájékozódjon gyermeke munkájáról
3. írásbeli tájékoztató: így értesítjük a tanuló szüleit gyermeke előmeneteléről, tanulmányi eredményeiről, teljesítményéről havi rendszerességgel. Ugyancsak a tájékoztató útján kapnak értesítést a szülők az éves zeneiskolai programokról. (Koncertek, versenyek, meghallgatások időpontjai, stb./, és mindenféle a - zeneiskolai tanulókat érintő - kulturális megmozdulásról.)
4. szakonkénti hangversenyek: ezen a gyengébb képességű tanulók is lehetőséget kapnak a nyilvános szereplésre, mely egyben a szülőkkel való kapcsolat erősítésének újabb fóruma is

A szülők kéréseit, véleményüket, hangszervásárlási igényeiket, kimaradási szándékukat, stb. a szaktanárral és az igazgatóval szóban és írásban is közölhetik.

A fogadóórák, szülői értekezletek, nyílt napok és hangversenyek időpontját az iskola éves munkaterve tartalmazza.

Iskolánk honlapján közzétesszük intézményünk legfontosabb adatait, az adott tanév munkatervét, az intézményi dokumentumokat (Pedagógiai Program, Szervezeti és Működési szabályzat, házirend), valamint naprakész információkat közlünk az iskola életével kapcsolatosan (pl. versenyeredmények, szülői értekezletek időpontja … stb.).

Ezzel lehetőséget nyújtunk a szülőknek az iskola életében való tájékozódásra.

1.8.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Iskolánk széles körű szakmai kapcsolatot tart fenn a lakóhelyi, megyei és országos szakmai és társadalmi szervezetekkel, melyek a következők:

- fenntartó: Pécsi Tankerületi Központ
- az intézményünkbe járó tanulók településeinek önkormányzatai
- Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szászvár Mikrokörzet
- iskola-egészségügyi szolgálat
- Szászvár Nagyközség Német Önkormányzata
- Szászvár Nagyközség Roma Önkormányzata
- az iskolát támogató alapítvány kuratóriuma
- a beiskolázási körzetünkben működő óvodák
- a megye általános és zeneiskolái
- a megyei pedagógiai szakmai szolgáltató: Pécsi Pedagógiai Oktatási Központ
- Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága
- a Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Komlói Tagintézménye
- Komlói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény utazó gyógypedagógiai hálózata
- az intézményünkbe járó tanulók településein működő civil szervezetek
- Mecseknádasdi Spartacus Sport Egyesület
- Mecsekháti Utánpótlásnevelő Sport Egyesület
- a Csorba Győző Vármegyei-Városi Könyvtár

A fenti szervezetekkel a vezetői szintű kapcsolattartás az igazgató feladata, de az SZMSZ-ben rögzítettek alapján át is ruházhatja e jogkörét.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata
A vizsgaszabályzat hatálya, célja

1.9.1 A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a A 29/2023. (VIII. 14.) BM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosításáról 64-73. §-ban foglaltak alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.
A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint
- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati),
- az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:
- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

1.9.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól – a fejlesztő nevelés-oktatásban részt vevő tanuló kivételével

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.3 Az értékelés rendje az általános iskolában

Az írásbeli vizsgák értékelése az alábbi egységes osztályozás szerint történik iskolánkban:
alsóban: 100 % - 90 % = 5
89 % - 80 % = 4
79 % - 60 % = 3
59 % - 40 % = 2
39 % - 0 % = 1

felsőben: 100 % - 90 % = 5
89 % - 76 % = 4
75 % - 60 % = 3
59 % - 35 % = 2
34 % - 0 % = 1

A szóbeli és a gyakorlati vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.
Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredményt a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából kell számítani úgy, hogy minden vizsgarész azonos súllyal számít.

1.9.4 A vizsgatárgyak részei és követelményei az általános iskolában

A vizsgák írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészekből állhatnak.

Vizsgatárgy	Évfolyam	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	1-8.	X	X	
Magyar irodalom	1-8.	X	X	
Matematika	1-8.	X	X	
Történelem	5-8.	X	X	
Angol	1-8.	X	X	
Német nemzetiségi nyelv	1-8.	X	X	
Német nemzetiségi népismeret	1-8.	X	X	
Digitális kultúra	3-8.	X		X
Biológia	7-8.	X	X	
Fizika	7-8.	X	X	
Természettudomány	5-6.	X	X	
Környezetismeret	3-4.	X	X	
Földrajz	7-8.	X	X	
Kémia	7-8.	X	X	
Ének-zene	1-8.		X	X
Testnevelés	1-8.			X
Vizuális kultúra	1-8.	X	X	
Hon- és népismeret	5.	X	X	
Technika és tervezés	1-7.	X		X

Etika/hit- és erkölcstan	1-8.	X	X	
Állampolgári ismeretek	8.	X	X	
Dráma és színház	7.	X	X	

A vizsgatárgyak követelményei azonosak az adott évfolyamon az adott tantárgy követelményrendszerével, melyet az intézmény pedagógiai programjának részét képező helyi tanterv tartalmaz.

1.9.5 Vizsgák a zeneiskolában

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 16. § (2) bekezdésében leírtak alapján a növendékek részére az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát kell szervezni.
Mindkét vizsga esetében a vizsgatárgyakat, annak részeit, a vizsgázóval szemben támasztható követelményeket a zeneiskola helyi tanterve rögzíti.

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Iskolánkba egy másik általános iskolából jelentkező tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van, de erről az igazgató dönt. Az átvételi kérelemhez a következő iratokat kell mellékelni: személyazonosításra alkalmas, a tanuló nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt.
Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként az igazgató különbözeti vizsga letételét írhatja elő. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.
A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.
Az igazgató az átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz; s erről – a döntést megalapozó indoklással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással – értesíti a szülőt, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is.
Az iskola igazgatója köteles értesíteni a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan tanköteles korú tanulót vett át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

1.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Az általános iskolába felvételi vizsga nélkül vesszük fel a hozzánk beiratkozó tanulókat.
Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell nyújtani a tanuló személyazonosságát igazoló dokumentumokat.
A zeneiskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A jelentkező tanulók meghallgatáson vesznek részt, ezt május elején; a pótmeghallgatást szeptember első hetében tartjuk.

- ✓ Az új tanuló felvételéről a felvételiztető bizottság dönt.
- ✓ A meghallgatás eredménye és az alkati sajátosságok figyelembevételével a bizottság javaslatot tesz az igazgatónak a felvételi kérelem elbírálására.
- ✓ Ha a jelentkező alkatilag (pl. szájberendezés, fogazat, stb.) nem felel meg az általa választott hangszerre, akkor másik szakot ajánlunk neki.

- ✓ A tanulók osztályba sorolására a felvételi bizottság - a felvételi vizsga teljesítménye alapján - tesz javaslatot.
- ✓ A hangszeres és a kötelezően választható tárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól.

A zeneiskolai növendékeket május utolsó – június első hetében nyilatkoztatjuk (írásban) a tanulmányok folytatásáról, pótbeiratkozásra nekik is van lehetőségük szeptember első hetében.
Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indoklással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással.

2. Az intézmény helyi tanterve

Az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról dokumentum alapján:

2.1 A választott kerettanterv megnevezése
Magyar nyelv és irodalom 1–4. évfolyam
Matematika 1–4. évfolyam
Etika 1–4. évfolyam
Környezetismeret 3–4. évfolyam
Élő idegen nyelv: angol 4. évfolyam
Ének-zene 1–4. évfolyam
Vizuális kultúra 1–4. évfolyam
Technika és tervezés 1–4. évfolyam
Digitális kultúra 3–4. évfolyam
Testnevelés 1–4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam
Matematika 5–8. évfolyam
Történelem 5–8. évfolyam
Állampolgári ismeretek 8. évfolyam
Hon- és népismeret 5–8. évfolyam
Etika 5–8. évfolyam
Természettudomány 5–6. évfolyam
Kémia 7–8. évfolyam
Fizika 7–8. évfolyam
Biológia 7–8. évfolyam
Földrajz 7–8. évfolyam
Élő idegen nyelv 5–8. évfolyam (angol, német)
Ének-zene 5–8. évfolyam
Vizuális kultúra 5–8. évfolyam
Dráma és színház 5–8. évfolyam
Technika és tervezés 5–7. évfolyam
Digitális kultúra 5–8. évfolyam
Testnevelés 5–8. évfolyam
Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 5–8. évfolyam

A NAT és a tantárgyi rendszer összefüggése

Tanulóink 1. évfolyamtól német nemzetiségi nyelv oktatásban vehetnek részt. Az erre jelentkezők vállalják a többlettanórákon való részvételt.
A Nemzeti alaptanterv 2020-as módosítása nem tantárgyakban, hanem tanulási területekben gondolkodik, ezek a következők:

1. Magyar nyelv és irodalom
2. Matematika
3. Történelem, állampolgári nevelés
4. Etika/hit és erkölcstan
5. Természettudomány és földrajz
6. Idegen nyelvek
7. Művészetek
8. Technológia
9. Testnevelés és egészségfejlesztés
10. Közösségi nevelés

Helyi tantervünkben az egyes tanulási területekhez kapcsolódó tantárgyakat az alábbi táblázat tartalmazza:

TANULÁSI TERÜLETEK	TANTÁRGYAK
1. Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom Dráma és színház
2. Matematika	Matematika
3. Történelem, állampolgári nevelés	Történelem Állampolgári ismeretek Hon- és népismeret
4. Etika/hit és erkölcstan	Etika/hit és erkölcstan
5. Természettudomány és földrajz	Környezetismeret Természettudomány Földrajz Biológia Fizika Kémia
6. Idegen nyelvek	Angol nyelv Német nemzetiségi nyelv és irodalom Nemzetiségi népismeret
7. Művészetek	Ének-zene Vizuális kultúra
8. Technológia	Digitális kultúra Technika és tervezés
9. Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés
10. Közösségi nevelés	Osztályfőnöki óra

2.2. A választott kerettanterv feletti óraszám

Német nemzetiségi nyelvoktató óraterv

Tantárgyak	Évfolyamok							
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	7	4	4,5	3	4
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5
Matematika	4	4	4	4	4	4,5	4	4
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret					1			
Nemzetiségi népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Tanuló heti óraszáma	**26**	**26**	**26**	**28**	**30**	**30**	**33**	**33**

Angolos óraterv

Tantárgyak	Évfolyamok

	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	7	4	4,5	3	4
Matematika	4	4	4	4	4	4,5	4	4
Első élő idegen nyelv: **angol**	2	2	2	2	3	3	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret					1			
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Tanuló heti óraszáma	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**27**	**30**	**30**

A zeneiskolában a 2011-2012-es tanévtől kifut a régi helyi tanterv, s felmenő rendszerben kerül bevezetésre az Alapfokú művészetoktatás programja alapján készített új helyi tanterv.

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- a tankönyv feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, illeszkedjen a helyben kialakított tantervhez

- a könyvek közül a tartósan használhatókat megvesszük az iskolai könyvtárnak, s azokat egész évre díjmentesen kölcsönözzük a tanulóknak (pl. drágább nyelvkönyvek, atlaszok...)
- figyelünk arra, hogy párhuzamos osztályokban lehetőleg azonos tankönyvekből tanítson a két nevelő
- az alsó tagozatos nevelők munkaközösségi foglalkozáson beszélik meg a tankönyvválasztást, s az iskolavezetés hagyja jóvá azt
- a felső tagozaton tanító szaktanárok is egyeztetnek egymással, az azonos tantárgyat tanítók egy tankönyvcsaládot választanak; a választást itt is az iskolavezetés hagyja jóvá
- a zeneiskolában a szolfézsórákon használt könyveket és a kottagyűjteményeket (pl. Zongoraiskola … stb.) az iskolai könytvtárból biztosítjuk a növendékeknek

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelésére

- differenciált neveléssel-oktatással igyekszünk csökkenteni a gyerekek közötti különbségeket
- fejlesztő foglalkozásokkal és egyéni felzárkóztatással segítjük a társaiktól lemaradó tanulókat.

Fokozatosan vezetjük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Az első hónapokban még nem ragaszkodunk a 45 perces tanórákhoz, rugalmas időbeosztással tanítunk.

Teret adunk a gyermek játék és mozgás iránti vágyának. A tanulási környezetet úgy alakítjuk ki, hogy az alkalmas legyen - órákon és óraközi szünetekben is - játékos és mozgásos feladatok megoldására; például szőnyeget és bordásfalat helyezünk el az első két évfolyam osztálytermeiben. A nemzetiségi németórákat a speciálisan kialakított szaktanteremben tartjuk.

Ebben a szakaszban alakítjuk ki a kisdiákokban a kötelességérzetet, a tanulási módszereket, megismertetjük őket az iskolai fegyelem és figyelem elvárásaival.

Az 1. évfolyamon kezdjük el a nemzetiségi német vagy az angol nyelv oktatását.

E két évfolyamon teremtjük meg az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerét: a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot az alapvető képességek, készségek (olvasás, írás) elsajátíttatásával.

2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat.

Ebben a szakaszban a legfontosabb, hogy a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsünk, az alapvető képességeket és az alapkészségeket fejlesszük.

Változatos tanulásszervezéssel (pl. csoportmunka … stb.) ekkor keltjük fel tanulóinkban a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.

A tanulás belső motivációjának kialakítása érdekében, a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon, aktívan vegyenek részt benne, pl. páros vagy kooperatív tanulás … stb. technikák alkalmazása.

Életkori sajátosságaiknak megfelelően megismertetjük a tanulókat a digitális tanulás lehetőségeivel, az etikus használat szabályaival.

Házi és kistérségi versenyek szervezésével, ill. az ezeken történő részvétellel; a tanulók rendszeres és hiányosságaikat pozitívan feltáró, erősségeiket megerősítő értékelésével segítjük elő teljesítményük növekedését.

4. évfolyamon elindítjuk az angol mint idegen nyelv oktatását, ha az 1. évfolyamon a tanuló nem választja a nemzetiségi németet és nem jön össze angolból az indításhoz szükséges létszám. A tanulók szüleikkel együtt harmadik évfolyam végén a következő lehetőségek közül választhatnak:
1. Az elsőtől nemzetiségi németet tanuló gyermek abbahagyhatja e nyelv tanulását, s 4.-től csak angolt tanul kötelező idegen nyelvként.
2. A tanulók közül az, aki az 1-3. évfolyamon nem vett részt nemzetiségi német nyelvoktatásban, 4. évfolyamon kötelező idegen nyelvként kezdi el tanulni az angolt.

2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait, folytatjuk a digitális tanulás lehetőségeinek megismertetését.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Ausztriában német népismereti tábort szervezünk (részben önköltséges), hogy a nemzetiségi német nyelvet tanulók közül minél többen gyakorolhassanak a németet anyanyelvi környezetben, s megismerkedhessenek az ottani hagyományokkal, természeti értékekkel.

A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során törekszünk a tanulók önismeretének, együttműködési készségének, szolidaritásérzésének, empátiájának fejlesztésére.

2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint nagyobb hangsúly fektetése a pályaválasztásra, pályaorientációra. Ennek szellemében készítjük fel a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően a továbbtanulásra. Biztosítjuk a pályaválasztási rendezvényeken való részvételt, fogadjuk az iskolánkba bejelentkező középfokú intézményeket.

Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása; erre szaktárgyi és osztályfőnöki órákon is nagy figyelmet fordítunk.

A nemzeti öntudat és a hazafias nevelés szellemében minden évben biztosítani kívánjuk, hogy 7. évfolyamos tanulóink részt vegyenek egy erdélyi tanulmányi kiránduláson. Ennek érdekében írjuk meg a HATÁRTALANUL! pályázatot, így biztosítva az erdélyi tanulmányi kirándulás ingyenességét. A tanulmányi kirándulás előkészítését és megvalósítását a pályázati kiírásnak megfelelően bonyolítjuk le.

Ez az életkor a legmegfelelőbb arra, hogy tudatosítsuk a tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. A demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra elsősorban a diákönkormányzat és az iskolai sportkör működésével, illetve osztályfőnöki órákon valósul meg.

2.4.5 A zeneiskola pedagógiai feladatainak megvalósítása

Megalapozzuk a növendékek zenei műveltségét, fejlesztjük zenei ízlésüket.
Zenei képességüket a következő területeken fejlesztjük a tanórákon:

- Hallás
- Ritmusérzék
  - Intonációs érzékenység
  - A dinamika és a hangszín különbségeire való érzékenység

A tanulás technikájának fejlesztése az alábbi területekre terjed ki:

- Hangszertanulás technikájának fejlesztése
- Manuális készség
- Zenei írás- és olvasás készségeinek megalapozása

Megismertetjük a növendékeket a különböző zenei stílusok sajátosságaival, a zeneirodalom korszakaival, népünk zenéjével, a zenetörténet nagy egyéniségeivel.
Növendékeinknek hangversenybérletet (alapítványi pénzből) vásárolunk a komlói Színház- és hangversenyterem előadásaira, ily módon kívánjuk őket a XXI. századi kortárs zene befogadására nevelni.
A zenei pályára készülő tanulókat felkészítjük a szakirányú továbbtanulásra.
A növendékeket kamarazenekari és fúvószenekari foglalkozásokon ösztönözzük az aktív társas muzsikálásra.
Növendékeinknek koncertek tartásával fellépési lehetőséget biztosítunk.
Tanítványainkat ösztönözzük az amatőr zenekarokba, kamaraegyüttesekbe, kórusokba történő aktív részvételre.

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:
A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok,
csapatjátékok).
Iskolánkban a következő tevékenységgel válthatják ki a tanulók a heti 2 testnevelésórát:

- úszás a 3. évfolyamon heti 2 órában

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

2.6.1 Választható tantárgyak

- A következő tanévben kötelezően választandó és a szabadon választható tanítási órákat - a fenntartó jóváhagyását követően - iskolánk minden évben április 15-éig hirdeti meg.
- A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyakat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni.
- A tanulók és szüleik választásukat május 20-áig írásban jelzik az iskola felé.
- A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.
- A szülőnek írásban kell bejelentenie azt is, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni az általa korábban szabadon választott tanítási órán.
- A leendő elsős tanuló szülője a beiratkozáskor nyilatkozik a kötelezően választandó, illetve a szabadon választható tanítási órákról.

- A tanuló szülőjének írásban kell nyilatkoznia arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette, ezek a következők:

- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig köteles azon részt venni. Erről a tényről a tanulót és szüleit írásban tájékoztatjuk.
- Az ilyen tanórai foglakozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

Iskolánkban a következő választható tantárgyakat kínáljuk tanulóinknak:
általános iskola:
a) etika/hit- és erkölcstan óra (kötelezően választandó): A köznevelési törvény 35. §-a alapján az állami általános iskolákban az etika vagy az ehelyett választható, az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstan óra a kötelező tanórai foglalkozások része. A szülő az 1. osztályos tanuló beíratásakor nyilatkozik, hogy a két lehetőség közül melyiket választja gyermeke számára.
Intézményünk az iskola épületében biztosítja a hit- és erkölcstan oktatáshoz szükséges helyiségeket, valamint a jelentkezéshez és működéshez szükséges feltételeket.
b) gyógytestnevelés (szabadon választható): Az iskolaorvos, szakorvos által kiszűrt, gyógytestnevelésre utalt tanulónak heti 3 gyógytestnevelés-órán kell részt vennie, melyből 2 órát beszámítunk a heti 5 kötelező testnevelés órába.
c) első idegen nyelv: A 2021/22-es tanévtől az 1. osztályos tanuló - szülei segítségével és beleegyező nyilatkozatuk bemutatásával - a következő idegen nyelvek közül választhat:

- tanulhatja a nemzetiségi német nyelvet (5+1 óra) vagy az angolt (1-4. évfolyamon 2 óra/hét, 5. évfolyamtól 3 óra/hét)
- a 2. idegen nyelv tanulását szakköri formában kezdheti el a tanuló, de ezt minimum 14 jelentkező esetén indítjuk

zeneiskola:
a) szolfézs/zenekar (kötelezően választandó): A zeneiskolai növendékek 4 év szolfézs és 3 év hangszertanulás után választhatnak, hogy hangszeres főtárgyuk mellett szolfézst tanulnak továbbra is, vagy azt kiváltják a zenekari órákkal, s ez lesz a kötelező tárgyuk.
b) kamarazene (szabadon választható): A 3 éve hangszert tanulók kötelező óráik mellé kamarazenét is választhatnak.

2.6.2 Választható foglalkozások:

- napközi: Az alsós tanulók 16 óráig tartó felügyeletének egyik formája, ahol biztosítjuk az étkezést (tízórai, ebéd és uzsonna), a házi feladat elkészítését és a másnapi tanórákra történő felkészülést, a szabadidős foglalkozások igénybevételét. Iskolánkban minden, az előző tanév végén jelentkező alsós tanulónak biztosítani tudjuk a napközis ellátást. A csoportok száma és összetétele mindig a jelentkezők számától függ, de csoportszervező elv, hogy az egy évfolyamra járó tanulók lehetőleg önálló csoportot alkossanak (kislétszám esetén kiegészítve más évfolyammal).
- tanulószoba: A felsős tanulók 16 óráig tartó felügyeletének formája, ahol a tanulók szaktanárok felügyeletével készítik el a házi feladatokat, készülnek a másnapi tanórákra. A tanulószobát választók is részt vehetnek a szabadidős foglalkozásokon.
- egyéni felzárkóztatás: A nevelők javaslata alapján választhatják ezt a foglalkozást a tanulók, mely főként matematikából - de szülői igény alapján más tantárgyakból is megszervezhető - segíti a tanulókat hiányosságaik pótlásában.
- középiskolai előkészítő: 8. osztályosoknak indítjuk matematika és magyar tantárgyakból, de más felvételi tantárgyból (kémia, német, angol, történelem) is igényelhetik a tanulók. Erre a

foglalkozásra is május 20-ig kell jelentkezni, illetve szeptemberben is elfogadjuk a kérelmet. A foglalkozásokat az írásbeli, illetve a szóbeli felvételik időpontjáig tartjuk.
- szakkörök/tehetséggondozó foglalkozások: Igény szerint, minimum 14 fővel indulnak.

Matematika
Rajzszakkör
Elsősegélynyújtó szakkör
Német tánc
Angol szakkör
Robotika

Mindegyik foglalkozás ingyenes, a szakkörök maximális létszáma 20 fő lehet.
- iskolai sportkör: Intézményünkben működik az ISK, melynek iskolánk minden tanulója tagja lehet. A sportkör keretén belül a diákok kirándulásokon, futball- és kézilabdaedzéseken, versenyeken vehetnek részt. Tanulóinknak biztosítjuk a mindennapi testedzéshez szükséges feltételeket. Az ISK-nál tagsági díj nincs.
- úszás: Célunk, hogy minden 3. osztályos tanuljon meg úszni, így minden jelentkezőt fogadunk erre a foglalkozásra. Az oktatás a bonyhádi uszodában történik. Úszásra járhatnak a felső tagozatos tanulók (a mindennapos testnevelés keretében), ill. a gyógytestnevelést igénylő diákok is.
- tánciskola: Szeretnénk a tanulók illem- és tánctudását is megalapozni iskolánkban, ezért évente megszervezzük a 8. osztályosok számára a tánciskolát *vagy* 2 évente a 7-8. évfolyamnak (A szervezés gyakorisága a tanulók létszámától és a nemek arányától függ.), mely 10 hétig tart és bemutatóval (koszorúcskával) zárul. Ez a szabadidős tevékenység önköltséges.
- versenyek: tanulmányi: helyi, kistérségi, megyei, országos szintig felmenő
kulturális (pl. szavalóverseny)
háziversenyek: a tanulmányi és kulturális területi versenyek előtt
- házibajnokságok: különböző sportágak keretében

Pedagógiai Program - Helyi tanterv - A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az intézmény 2017-ben bekapcsolódott a Pécsi Tankerületi Központ *EFOP-3.3.5-17-2017-00051 – Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő iskolai közösségi program kísérleti megvalósítása* című projektbe.

A projekt 2018. június 3-4. hetében és 2019. június 3-4. hetében megvalósuló témahetek céljai:
- a tanulás hatékonyságának és eredményességének növelése, a tanulók NAT-ban foglalt kulcskompetenciáinak, különösképpen a szociális kompetenciáinak fejlesztését célzó, kísérleti jellegű tematikus programok megvalósítása által;
- kidolgozott modellprogram tesztelése, az informális és non-formális tanulási lehetőségekhez való hozzáférés javítása;
- a kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó szolgáltatások, támogató rendszerek és kifejlesztett tartalmak, tesztelése;
- az oktatás területi egyenlőtlenségeinek tompítása;
- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése;
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése;
- heterogén tanulói közösségek kialakítását segítő programok megvalósítása, az inkluzív nevelés szakmai támogatása;
- tanulói közösségépítés.

Az intézmény pedagógusai a projekt keretében pedagógus-továbbképzésekben vettek részt, az intézmény a képzések során megismert, a program megvalósításához illeszkedő új módszertani

fejlesztéseket, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentését, ill. a lemorzsolódás megakadályozását támogató pedagógiai módszertani eszközöket beépíti az oktató-nevelő munkájába.

Az Oktatási Hivatallal történő együttműködés alapja a 2018-ban megkötött EFOP 3.2.15/20-23/2017. számú együttműködési megállapodás.

2.6.3 A pedagógusválasztás szabályai:

A személyi feltételek miatt - a választható tantárgyakat, foglalkozásokat 1-1 nevelő tartja - nem tudunk a pedagógusok között választási lehetőséget biztosítani.

2.7 Projektoktatás

A német népismeret, a hon-és népismeret és a dráma és színház tantárgyak oktatása részben projektekben történik, ezek témáit a tantárgyak helyi tanterve részletesen tartalmazza.
Iskolánkban 2015. szeptember 1-től a következő jó gyakorlatokat vezettük be, valósítjuk meg:

- ✓ András naptól Újévig (alsó tagozat)
- ✓ Komplex mérés-értékelési rendszer az általános iskolában (alsó tagozat)
- ✓ A Werkstatt (műhelymunka) mint tanulási forma (bármelyik évfolyam)

Ezenkívül projekt bármilyen más tantárgy tematikájához vagy évfordulóhoz kapcsolódva tervezhető, témáját a szervező nevelő javaslatára a tanév elején, a munkaterv összeállításakor választja ki a nevelőtestület. A tematika kidolgozásában és a megvalósításban az érintett munkaközösségek, ill. nevelők vesznek részt (pl. ausztriai népismereti tábor szervezése 2 évente, ünnepkörökhöz kapcsolódó projektek … stb.)

2.8 Lázár Ervin Program (LEP)

A Kormány 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozata a nemzeti identitás erősítését célzó programokról
A Kormány egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. E kultúrstratégiai célhoz kapcsolódóan létrehozza a Lázár Ervin Programot (LEP), amely szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.
A kiíró EMMI Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét:
1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyén (a Pécsi Tankerületi Központ esetében a Pécsi Nemzeti Színházban)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyén (a Pécsi Tankerületi Központ esetében a Pécsi Nemzeti Színházban)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyén (minden esetben a Fővárosi Nagycirkuszban)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten

2.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Kiemelt feladatunknak tartjuk iskolánkban az esélyegyenlőség biztosítását a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő (BTMN), a sajátos nevelési igényű (SNI), a hátrányos helyzetű (HH), valamint a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulóink számára.

Sokszínű tevékenységformákat biztosítunk a hátrányok leküzdésére:

- egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák alkalmazása
- projektmódszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- az individuális tanulás előtérbe helyezése
- az alapozó időszak elnyújtása
- fejlesztő értékelés alkalmazása
- a tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközök használatával, könyvtári feladatokkal
- BTMN-es és SNI-s tanulók esetében a szakvélemény javaslatainak és a róluk szóló igazgatói határozatnak a figyelembe vétele
- 2015. szeptember 1-től felmenőrendszerben vezettük be az IPR-t (4. sz. melléklet).

A zeneiskolában a HH-s tanulók ingyen használhatják a kölcsönkapott hangszereket és mentesülnek a térítési díj fizetése alól, ezzel is biztosítjuk számukra az esélyegyenlőséget.

2.10 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók értékelése a pedagógiai munka egyik legfontosabb része. Az értékelés állandóan jelen van, áthatja az egész iskolai életet, szűken értelmezve pedig a tanulók teljesítményeit méri, ellenőrzi, ezáltal jelzést ad a további tennivalókra.

Az értékelés elsődleges céljai közül legfontosabbnak tartjuk a motiválást, a megerősítést, az önértékelés kialakítását.

Arra törekszünk, hogy a tanulók értékelése legyen tárgyilagos és objektív, következetes és felelősségteljes, folyamatos és rendszeres, szakszerű, sokszínű és ösztönző hatású. A helyes értékeléshez elengedhetetlenek a célok normatív megfogalmazása, amit a helyi tanterv a minimum és optimum követelmények formájában tesz meg, és amit a nevelők tanmeneteikben tovább konkretizálnak.

2.10.1 A tanulók értékelése az általános iskolában

Iskolánkban a tanulók teljesítményét érdemjegyekkel minősítjük év közben.

A törvény szellemében 1. évfolyamon félévkor és év végén is, 2. évfolyamon csak félévkor szöveges értékelést alkalmazunk, melynek kategóriái a következők:

kiválóan teljesített (5)
jól teljesített (4)
megfelelően teljesített (3)
felzárkóztatásra szorul (2-1)

A fent leírt kategóriák objektív megállapítására a nevelők a 2. évfolyamon is osztályzatokat adnak a tanulók teljesítményére tanév közben, de azokat a törvény előírásainak megfelelően félévkor szöveges értékelésre váltják át.

A félévi értesítőt a KRÉTA felületről kinyomtatva küldjük el a szülőknek, a tanév végén az érdemjegyeket a 2-8. osztályokban a bizonyítványba az érdemjegynek megfelelő szóval írjuk be:

5 = jeles
4 = jó
3 = közepes
2 = elégséges
1 = elégtelen
A tanulók reális értékeléséhez szükséges, hogy a tanulók rendelkezzenek félévenként a heti óraszám + egy, de minimum 3 osztályzattal.

A félévi, illetve év végi értékelésnél a nevelők a következő szempontokat veszik figyelembe:
- a tanév során kapott érdemjegyek matematikai átlaga csak tájékoztató jellegű
- a tanév során kapott érdemjegyek összetétele: szóbeli feleletek
írásbeli feleletek
órai munkára kapott értékelések
a vázlatfüzetek minősítése
munkadarabok értékelése
témazáró dolgozat (Ez utóbbit a félév vagy tanév értékelésekor súlyozottan kell figyelembe venni, az ilyen dolgozatok pirossal kerülnek be a KRÉTA e-naplóba.)
- a tanulói teljesítmény tendenciája (felfelé vagy lefelé ívelő)
- a szaktárgyi versenyeken elért eredmények
- a BTMN-es és SNI-s tanulók esetében méltányos elbírálás, ha ezt szakvéleményük javasolja és a róluk szóló igazgatói határozat tartalmazza
A tanulók a legtöbb tanórán szóban és írásban adnak számot tudásukról, ez alól kivételt jelentenek a készségtárgyak (rajz, testnevelés, ének-zene, technika), ahol az elméleti tudás mellett a produktumokat (pl. tornagyakorlat, munkadarab elkészítése … stb.) is értékelik. Gyűjtőmunkát vállalva kiselőadásokat tarthatnak osztálytársaiknak a gyerekek, a nevelő emellett órai munkájukat is értékelheti feladatmegoldásaik, hozzászólásaik alapján. Projektmódszer esetén a nevelő egy-egy tantárgy értékelésénél beszámíthatja a tanuló munkáját.
Tanév elején az első tanórán minden nevelő ismerteti a tanulókkal az adott tantárgy számonkérési és értékelési gyakorlatát, így minden gyerek értesül arról, hogy év közben hogyan fogják az ismereteit ellenőrizni, teljesítményét értékelni. A fent leírtakat 1-4. évfolyamon az osztálytanító, felsőbb évfolyamokon az osztályfőnök – meghívva a belépő tantárgyakat tanító szaktanárokat – a szeptemberi szülői értekezleten ismerteti a szülőkkel.
A nevelőknek a tanulók számára adott érdemjegyeket - a szülők tájékoztatására - a kiadást követő maximum 1 héten belül rögzíteni kell a KRÉTA e-naplóban.

2.10.2 Az írásbeli feladatok értékelése

Az ilyen feleletek kérdéseit, feladatait a szaktanár diktálhatja, felírhatja a táblára vagy a kézírásos/gépelt feladatlapot fénymásolva is odaadhatja a tanulónak; a feladatsorok lehetnek központilag vagy helyben összeállítottak, ezt tantárgyanként a szaktanár határozza meg.
Az iskolai dolgozatok formái az alábbiak:
a) írásbeli felelet/röpdolgozat az adott óra vagy maximum az utolsó három óra tananyagából:
- érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét
- a röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező
- a röpdolgozatra a tanuló az SZMSZ-nek megfelelően egy osztályzatot kap, amelynek súlyozása a KRÉTA e-naplóban 100 %, színe fekete
- a dolgozatokat a tanulók hazavihetik.

b) számonkérő dolgozat háromnál több óra anyagából:
- érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét

- a számonkérő dolgozat előzetes bejelentése legalább két nappal korábban kell hogy megtörténjék
- a számonkérő dolgozatra a tanuló az SZMSZ-nek megfelelően egyetlen osztályzatot kap, amelynek súlyozása a KRÉTA e-naplóban 100 %, színe fekete
- a dolgozatokat a tanulók hazavihetik.

c) témazáró dolgozat egy vagy több átfogó témakör anyagából:

- az osztály egészét érinti
- a témazáró dolgozat előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell hogy megtörténjék
- a témazáró dolgozatra a tanuló az SZMSZ-nek megfelelően egy osztályzatot kap, amelynek súlyozása a KRÉTA e-naplóban 200 %, színe piros
- a témazárókat 1 tanévig kell megőriznie a szaktanárnak (szeptember 1-től augusztus 31-ig)
- egy tanulóval egy napon 2-nél több ilyen dolgozat nem íratható

Az iskolában íratott bármely típusú dolgozatot egy héten belül ki kell javítani, a kijavított dolgozatot a tanulóknak be kell mutatni.
Az iskolai dolgozatok további szabályait házirendünk és az SZMSZ tartalmazza.

Pontokkal történő értékelésnél a százalékok átváltása érdemjegyre egységes a következő módon:

alsóban: 100 % - 90 % = 5
89 % - 80 % = 4
79 % - 60 % = 3
59 % - 40 % = 2
39 % - 0 % = 1

felsőben: 100 % - 90 % = 5
89 % - 76 % = 4
75 % - 60 % = 3
59 % - 35 % = 2
34 % - 0 % = 1

Méltányos elbírálásban - ha ezt a szakvélemény javasolja - részesülő SNI-s tanulók esetében:
100 % - 86 % = 5
85 % - 71 % = 4
70 % - 46 % = 3
45 % - 21 % = 2
20 % - 0 % = 1

1-4. évfolyamokon félévkor és év végén a tanító nénik által összeállított tantárgyi felméréseket írnak a gyerekek, erre érdemjegyet is kapnak. Tanév végén ugyancsak ezeken az évfolyamokon - évfolyamonként és tanévenként egységes - mérőlapokat íratnak az osztálytanítók azzal a céllal, hogy figyelemmel tudják kísérni a tanulók fejlődését, illetve visszajelzéseket kapjanak munkájuk eredményességéről. A matematika és szövegértés területén megíratott kimeneti méréseket csak százalékosan értékelik, s azok eredményeit munkaközösségi foglalkozásokon beszélik meg. A kimeneti mérés feladatlapjait és értékelését a munkaközösség-vezető őrzi 4 évig, tapasztalatainak összegzését az iktatóban kell őrizni.

2.10.3 Szóbeli értékelés

Kiemelt hangsúlyt kívánunk helyezni diákjaink rendszeres szóbeli feleltetésére is, hogy diákjaink szóbeli megnyilvánulásának, kommunikációjának szintje is megfelelő legyen. Törekednünk kell arra, hogy minden tanulónak minden félévben legalább egy szóbeli feleletre

adott jegye is legyen. Ilyenkor az értékelésnél - az érdemjegy megállapítása mellett - a nevelő térjen ki arra, hogy milyen pozitív megnyilvánulásai voltak a felelőnek, illetve milyen hiányosságai, s azokat hogyan tudja pótolni.

2.10.4 Értékelés a zeneiskolában

A hangszeres növendékek minden tanév első félévében - januárban - félévi beszámolón vesznek részt, melynek anyagát a tantervben előírtak alkotják. A félévi meghallgatások és az év végi beszámolók esetleges további követelményeit a tantervi kötelező anyagon túl a tanszakok maguk határozzák meg azzal a megkötéssel, hogy az esetleges többlet-feladatokat - lapról játszás, zenei műszavak … stb. - a tanév elején ismertetni kell a növendékekkel.
A tanév végi beszámoló anyaga - ha a tanterv másként nem rendelkezik - három mű, „B" tagozatosoknak tanszakonként változóan 4-6 mű. A „B" tagozatosok anyaga kötelezően kotta nélkül játszandó, az „A" tagozaton a fejből játék kötelezettségének a mértéke tanszakonként változik. Az előadási darabokat azonban a vizsgán az „A" tagozatosoknak is kotta nélkül kell játszaniuk.
A beszámolók zártkörű vizsgabizottság előtt zajlanak, a bizottság tagjai: az igazgató vagy az igazgatóhelyettes, az adott tanszak tanára és a rokon szakos tanár, összesen 3 fő.
Szolfézs tárgyból az év végi felmérést az utolsó órák egyikén írják a tanulók.
A növendékek minden hónap végén osztályzatot kapnak tárgyhavi munkájukra. Az osztályzat előmeneteli és szorgalmi jegyből áll, melyet a tanár a KRÉTA e-naplóba rögzít.
A növendék félévkor félévi értesítőt kap a zeneiskolában tanult, látogatott valamennyi foglalkozásról. A szülő aláírásával látja el az írásbeli értékelést.
Tanév végén a növendék bizonyítványt kap. Ebben a hangszer és szolfézs érdemjegyei a következők:
5 - jeles, 4 - jó, 3 - közepes, 2 - elégséges, 1 - elégtelen.
A többi kötelező (pl. zenekar) és választott tárgy (pl. kamarazene) értékelése: kiválóan teljesített - jól teljesített - megfelelően teljesített - felzárkóztatásra szorul
Az osztályzatokat félévkor számmal, év végén a bizonyítványba betűvel kell beírni.

2.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szellemi terhelése az optimálishoz közelítsen. Ennek érdekében nem elegendő az iskolai tanítási órákon való aktív vagy passzív részvétel, szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg.

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük.

A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fél oldalt meghaladó idegen nyelvi fordítási feladat, alkotómunkát igénylő művészeti alkotás elkészítése. Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk, mint két tanítási óra között eltelt időtartam.
A hétvégi időszakra is jelölünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapokon is szokásos mértéket.
A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- egy-egy tantárgyból jellemzően annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot jelölünk ki, amennyi – átlagos diákjaink képességét és munkabírását, koncentráló képességét figyelembe véve – nem haladja meg a 30 perces munkaidő-igényt
- a hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat, stb.) legalább egy héttel a megadott elkészítési időpont előtt kijelöljük
- a tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot
- minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell
- a tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk
- a napi felkészülés otthoni és napközis/tanulószobás ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

2.12 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.
Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladják - a 250 tanítási órát,
- a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át,
- az alapfokú művészeti iskolában a tanítási órák egyharmadát

meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
ha a tanulót - az igazgató felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egyéni munkarend alapján tanuló gyermek.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.
Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg vagy háromnál több tantárgyból kapott elégtelent.
Az első évfolyamot a tanuló szülői kérésre akkor ismételheti meg, ha az évfolyam követelményeit teljesítette. Ebben az esetben bizonyítványt a tanuló a megismételt évről fog kapni.

2.13 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a nemzetiségi német és az angol nyelvet, a digitális kultúrát, 7-8. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására, a differenciált fejlesztésre.

2.13.1 Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje

a) Osztályba sorolás: Az egy településről érkezők lehetőség szerint egy osztályba kerülnek.
A nemzetiségi német nyelvet tanulók - ha kevesen vannak - egy osztályba kerülnek, ha a jelentkezők száma meghaladja a bontási határt, vegyes osztályokat szervezünk (egy osztályon belül németes és nem németes tanuló is lesz).
az osztályok összetétele módosítható, ha ezt a 2 osztály közötti aránytalan létszám indokolja.
b) A csoportbontás szempontjai:

Az évfolyam csoportbontási lehetőséget alkalmazva két csoportra bontjuk az osztályokat 7-8. évfolyamon matematikából és magyarból az év eleji felmérés alapján. Ha valamelyik évfolyamon csak egy osztály van, s az osztály magas létszáma és a tanulók képességei közötti különbségek ezt szükségessé teszik, akkor más évfolyamokon és más tantárgyakból is élünk a csoportbontás lehetőségével (pl. rajz, technika, digitális kultúra... stb.) a tanulók érdekében.

2.14 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk beiskolázási körzetében német nemzetiséghez tartozók is élnek, intézményünk német nemzetiségi nyelvoktató iskola, ezért az e nemzetiséghez nem tartozó tanulókkal is megismertetjük a német népcsoport kultúráját, hagyományait. Ennek módjai a következők:
Tanórai keretben: A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola az irodalom, hon-és népismeret, történelem, etika tantárgyak helyi tantervébe építette be.
Tanórán kívül: A nemzetiséghez nem tartozó tanulók is részt vesznek, szerepelnek a nemzetiség által szervezett projektnapokon, táncszakkörön, hagyományőrző rendezvényeken, szabadidős programokon.

2.15 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:
- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel
- testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évi gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon.
A felsős tanulók általános fizikai teherbíró-képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt „NETFIT” (fizikai fittség mérése) alapmérései az alábbiak:
- Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 2000 m-es síkfutással.
- Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával.
- Kar-, törzs-, és lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: egykezes labda-lökés helyből az ügyesebb kézzel, tömött labdával.
- Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi- és karizmok erő-állóképességének mérése: mellsőfekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan kifáradásig.
- Csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyattfekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornatermi öltözők előterében kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban azonban osztályzattal értékelhető a tanulók mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke.
A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre követhetőek legyenek.

2.16 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelés elvei

2.16.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Iskolánkban teljeskörű egészségfejlesztési tevékenységet folytatunk.

Arra törekszünk, hogy iskolánk mindennapos működésében jelenjen meg:
- ✓ az egészséges táplálkozás
- ✓ a mindennapos testnevelés
- ✓ a testi-lelki egészség fejlesztése
- ✓ az iskolai erőszak megelőzése
- ✓ a konfliktusok kezelési módszerei
- ✓ a személyi higiéné
- ✓ a betegségek megelőzése
- ✓ a közlekedési szabályok betartása
- ✓ a káros függőséghez vezető szokások kialakulásának megelőzése

Iskolánk egészségfejlesztési programja pedagógiai programunk 1. sz. mellékletét képezi.

2.16.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés egy folyamat, ami javítja az élet minőségét azzal, hogy ellátja az embereket azokkal az eszközökkel, amire szükségük van a környezeti gondok megoldásához. A környezeti nevelés segít összegyűjteni a tudományt, a készséget, a motivációt, az értékeket és a kötelezettséget, amire szükségünk van, hogy sikerüljön a földi erőforrásokat fenntartani, és a természet minőségét megőrizni.
A fentiek szellemében iskolánkban a környezeti nevelés során a következőkre törekszünk:
- ✓ Tanulóink ismerjék meg és becsüljék meg az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában.
- ✓ Tanulják meg, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.
- ✓ A természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá tanulóink számára.
- ✓ Fel kívánjuk készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.
- ✓ Arra törekszünk, hogy tanulóink megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő.
- ✓ Arra ösztönözzük diákjainkat, hogy kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Iskolánk környezeti nevelési programja pedagógiai programunk 2. sz. mellékletét képezi.

2.17 A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

Iskolánkban integráltan - lehetőség szerint egy csoportban 3-4 fővel - történik a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása. Intézményünk a beiskolázási körzetünkből - szakmai alapdokumentumunk alapján - a következő fogyatékossággal rendelkező SNI-s tanulókat fogadja, ha a Szakértői Bizottság befogadó intézményként iskolánkra tett javaslatot:
- beszédfogyatékos
- autizmus spektrumzavar
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők
- értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos
- érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos tanulók

Célunk az SNI-s tanulók nevelése-oktatása során, hogy elősegítsük beilleszkedésüket, önmagukhoz mért fejlődésüket, a többi tanulóval való együtthaladásukat.
A hatékony fejlesztés érdekében, a fenti célok elérésében iskolánk gyógypedagógusa együttműködik a Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottságának, a Baranya Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Komlói Tagintézményének és

a Komlói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény utazó gyógypedagógiai hálózatának munkatársaival.

2.17.1 Pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglakozások szükséges órakeret

A Köznevelési Törvény 6. sz. mellékletében megjelenik az évfolyamra meghatározott heti tanórák száma, a pedagógiai rehabilitációt szolgáló órakeret, amely különböző fejlődési zavarok esetén eltérő mértékű. Ez utóbbit a tanulóról kiállított szakértői vélemény határozza meg. A rehabilitációs fejlesztés a sajátos nevelési igényhez alkalmazkodva olyan fejlesztés, amely az integrált tanulók fogyatékosságával összefüggésben funkciókat, képességeket fejleszt. A fogyatékosságból eredő hátrányok csökkentését segítő programokat az iskola helyi tantervében tervezzük, egyéni fejlesztési tervben ütemezzük.

2.17.2 Habilitáció, rehabilitáció célja

A szakvéleményben megfogalmazott fejlesztendő területek alapján:

- a fejletlen vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, az eszköztudás fejlesztése,
- felzárkóztatás,
- tanulási technikák elsajátítása,
- szociális képességek fejlesztése,
- önálló életvezetés kialakítása.

2.17.3 A gyógypedagógus és az SNI-s diákokat tanítók feladatai

A Szakértői Bizottság szakvéleménye határozza meg, hogy milyen végzettségű szakember végezheti a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést. Ha a szakvélemény lehetővé teszi, akkor iskolánk gyógypedagógusa végzi. Ha speciális szakirányú végzettséget igényel a fejlesztés, akkor a Komlói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény utazó gyógypedagógiai hálózatának munkatársaival oldjuk meg a feladatot.

A gyógypedagógus feladata az együttnevelés folyamatában:

- Segíti a nevelőket a szakvélemény értelmezésében.
- Tájékoztatja a szülőt és a gyermeket tanító pedagógusokat a gyerek képességeiről, a maga szerepéről, és a kapcsolódó szakirodalomról.
- Elkészíti az egyéni fejlesztési tervet, amely alapján segíti a a gyermeket tanító pedagógusokat a tantárgyi tervezésben (célok, tartalmak, módszerek, eszközök, követelmények).
- Lehetőség szerint hospitál az osztályban, és folyamatosan konzultál a fejlesztésben érintett pedagógusokkal.
- Az egyéni fejlesztési terv alapján végzi a habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat, azokat az előírt formanyomtatványon dokumentálja.

Az osztályfőnök szerepe az együttnevelés folyamatában:

Az integrált tanulók segítésében jelentős szerep jut az osztályfőnöknek. Az ő feladata tartani a kapcsolatot a szülőkkel, a gyógypedagógussal, a fejlesztőpedagógussal, a szaktanárokkal. Megbeszéli az SNI-s tanulókat érintő kérdéseket, koordinálja a kontrollvizsgálatra a vizsgálati kérelem elkészítését. Tanulási problémák esetén javaslatot tesz szakértői vizsgálatra.

A szaktanár feladata az együttnevelés folyamatában:

A fejlesztés sikerességét nagymértékben meghatározza a szaktanárok szemlélete, módszerei, segítőkészsége. Feladataik az SNI-s tanulók együttnevelése során:

- kapcsolattartás a gyógypedagógussal
- a szakvélemény alapján - a gyógypedagógus segítségével - megtervezni a tantárgyi fejlesztést (célok, tartalmak, módszerek, eszközök, követelmények)

- tantárgyi mentességet, ill. tantárgyrészek értékelése alóli felmentést is javasolhat a szakértői vizsgálat kérésekor
- értékeléskor az SNI-s tanulókra vonatkozó %-ok alkalmazása, ill. hosszabb megoldási idő biztosítása

2.17.4 Az SNI-s tanulók együttnevelésének dokumentumai:

- Szakmai Alapdokumentum
- Pedagógiai Program
- Helyi Tanterv
- Egyéni fejlesztési tervek
- Tanmenetek

A tanév elején, a tanmenetek elkészítése a normál szintű követelmények, tartalmak, fejlesztési feladatok mellett figyelembe kell venni a speciális tartalmakat, a többszintű feladatadás lehetőségét. A tanulásszervezés során olyan gyakorlatot kell megvalósítani, amely a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazítható.

2.17.5 Az SNI-s tanulók értékelése

Tantárgyi vagy tantárgyrészi értékelés alól felmentést a Szakértői Bizottság javaslata alapján az igazgató adhat.
Az értékelésnél előtérbe kell helyezni a pozitív megerősítést, figyelembe kell venni a szakértői vélemény javaslatait.
Pontokkal történő értékelésnél a százalékok átváltása érdemjegyre - méltányos elbírálás esetén, ha ezt a szakvélemény javasolja - az SNI-s tanulóknál a következő módon történik:

100 % - 86 % = 5
85 % - 71 % = 4
70 % - 46 % = 3
45 % - 21 % = 2
20 % - 0 % = 1

2.18 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulói magatartás és szorgalom elveit minden tanév elején ismerteti az osztályfőnök a tanulókkal és a szülőkkel. A magatartás és a szorgalom minősítésére negyedévente kerül sor a következőképpen:
I. és III. negyedév: 1-4. évfolyamon az osztálytanító – megbeszélve a németes és a napközis nevelőkkel – minősíti a tanulókat.
5-8. évfolyamon az osztályfőnök osztályfőnöki órán megkérdezi a tanulókat is, majd munkaértekezleten előterjeszti minden tanuló esetében a javaslatát; ezt az osztályban tanító nevelők jóváhagyják, vagy módosítást javasolnak, de a döntés joga az osztályfőnöké.
Félévkor és év végén osztályozó értekezleten, az osztálytanító vagy az osztályfőnök javaslata alapján dönt a nevelőtestület.
A magatartás minősítését a bizonyítványba mindig betűvel kiírva kell bejegyezni:

magatartásnál		szorgalomnál	
5 =	példás	5 =	példás
4 =	jó	4 =	jó
3 =	változó	3 =	változó
2 =	rossz	2 =	hanyag

A jutalmazások és elmarasztalások iránt támasztott követelményeink:

- megfontoltan, de a szükséges esetekben késedelem nélkül alkalmazzuk azokat
- mindig személyre szabottak legyenek
- szigorúan következetesek legyenek
- vegyék figyelembe az általa kiváltható hatásokat

- a fentiek szerint a várhatóan leghatékonyabb eszközt alkalmazzuk

2.18.1 A magatartás értékelésének elvei

Példás: Tiszteli társait, alkalmazkodik a közösséghez.
Képességeinek megfelelően dolgozik.
A felnőttekkel szemben tisztelettudó.
Udvarias, becsületes.
Kerüli a csúnya beszédet, másokat is figyelmeztet a helyes viselkedési szabályok betartására.
A Házirendet és a mellékletét képező etikai kódexet betartja.
Legfeljebb szóbeli figyelmeztetése van.
Igazolatlan hiányzása nincs.

Jó: Viselkedése jó, de nem aktív, nem kezdeményező.
A rábízott feladatokat elvégzi.
A Házirendet és annak mellékletét, az etikai kódexet általában betartja.
Esetleg egy nevelői vagy szaktanári figyelmeztetése van.

Változó: Viselkedése időnként fegyelmezetlen, ezzel árt a közösségnek.
Közösségi munkájában nem pontos, gyakran megbízhatatlan.
Tanórán és tanórán kívül gyakran vannak problémák vele, durva, erőszakos.
Osztályfőnöki figyelmeztetése, egy vagy két nevelői ill. szaktanári beírása van.

Rossz: Viselkedése durva, erőszakos, beszéde közönséges, gyakran megfeledkezik magáról.
Egyéniségével rossz, negatív hatással van a közösségre.
Engedetlen, veszélyezteti társai testi épségét.
A Házirendet és etikai kódexet nem tartja be.
Egy vagy több igazolatlan napja van (5 vagy annál több óra).
Kettő vagy több osztályfőnöki figyelmeztetése van, ill. igazgatói beírást kapott.

A *zeneiskolában* a magatartást nem minősítjük.

2.18.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Példás: Tanulmányi munkájában megbízható, példamutató.
Az órákon figyel.
Minden tárgyból rendszeresen készül.
Érdeklődési körének megfelelően többletmunkát is vállal, ha erre a nevelője megkéri.
Felszerelése mindig itt van.

Jó: Munkája általában pontos, megbízható.
Képességeinek megfelelően dolgozik.
Órák alatt figyel, de csak ritkán jelentkezik.
Külön feladatot nem vállal.
Felszerelése rendben van.

Változó: Gyakran hiányos a felszerelése, többször nem készíti el a házi feladatát.
Állandóan ösztönözni kell.
Különösebben semmi után sem érdeklődik.
Nem érzi saját felelősségét a munkában.
Tanulmányi munkája ingadozó.
Ritkán kapcsolódik be az órai munkába.

Hanyag: Feladatait nem végzi el, tanulmányi munkájában megbízhatatlan.
Felszerelését gyakran otthon hagyja.
Önállóan nem akar dolgozni.
Tanulmányaival szemben közönyös.
Egy vagy több tantárgyból bukásra áll.

2.18.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármilyen más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola megjutalmazza.

Az általános iskolai jutalmazás formái:

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
- szaktanári szóbeli vagy írásbeli dicséret
- napközis nevelői szóbeli vagy írásbeli dicséret
- osztályfőnöki szóbeli vagy írásbeli dicséret
- igazgatói írásbeli dicséret
- nevelőtestületi írásbeli dicséret

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalomért
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvutalványt kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Jutalmazás a zeneiskolában:
- Szaktanári dicséret adható a tanév végén az eredményes felkészülésért, kiemelkedő haladásért, egy-egy feladat példamutató megoldásáért. A dicsérettel oklevél is jár, melyet a tanuló a tanévzáró koncerten vehet át bizonyítványával együtt zenetanárától.

- Igazgatói dicséret adható a tanév végén annak a növendéknek, aki kitűnő tanuló lett (minden jegye ötös); vagy ha a regionális, megyei, körzeti vagy helyi versenyeken eredményesen szerepelt. A dicsérettel oklevél és tárgyjutalom is jár (kotta vagy CD), melyet a tanuló a tanévzáró koncerten vehet át az intézményvezetőtől.

Mindkét esetben a dicséretet a bizonyítványba, a napló és a törzslap megjegyzés rovatába is be kell jegyezni.

2.18.4 A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára tekintettel – el lehet térni.

A/ Az általános iskolai feladatellátásnál:

Ha a tanuló az iskolai házirendet tanórán vagy tanórán kívül megszegi, vagyis az iskolai közösség normáit sértő magatartást tanúsít, a következő fegyelmező intézkedésekre számíthat:
1. nevelői szóbeli figyelmeztetés (szünetben, iskolai rendezvényen tanúsított helytelen magatartásért, nevelővel szemben tiszteletlenül viselkedik)
2. nevelői írásbeli figyelmeztetés (már kapott szóbeli figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni)
3. szaktanári szóbeli figyelmeztetés (zavarja a tanórát, szaktanárral szemben tiszteletlenül viselkedik)
4. szaktanári írásbeli figyelmeztetés (már kapott szóbeli figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni)
5. osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés (már 3 nevelői vagy szaktanári figyelmeztetést kapott, és újabb büntetést kell kiszabni vagy ismétlődően tiszteletlen viselkedést mutat)
6. osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés (már kapott osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni vagy sorozatosan tiszteletlen viselkedést mutat)
7. osztályfőnöki intés (már kapott osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni)
8. osztályfőnöki megrovás (már kapott osztályfőnöki intést, és újabb büntetést kell kiszabni)
9. igazgatói írásbeli figyelmeztetés (már kapott osztályfőnöki megrovást, és újabb büntetést kell kiszabni)
10. igazgatói intés (már kapott igazgatói figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni)
☹ Ha a diák igazgatói írásbeli figyelmeztetést vagy intést kap, akkor behívatjuk a tanuló szüleit, és velük is megbeszéljük az esetet, a tanuló magatartását.
☹ Ha a tanuló sorozatosan ismétlődő fegyelmezetlenségével az egyes fokozatokat kimerítette, vagy rendkívül súlyos vétséget követett el, fegyelmi eljárást kell indítani ellene.
Ha a tanuló kötelezettségeit vétkesen és súlyosan megszegi, akkor fegyelmi eljárás alapján a következő büntetéseket kaphatja:
a) igazgatói megrovás
b) igazgatói szigorú megrovás
d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába

B/ A zeneiskolai feladatellátásnál:
A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedések hozhatók:
- szóbeli figyelmeztetés
- szaktanári vagy igazgatói írásbeli intés

Szaktanári figyelmeztetés vagy írásbeli intés adható: a főtárgy, illetve kötelező tárgy követelményeinek nem teljesítése, felszereléshiány, foglalkozásokon előforduló többszöri fegyelmezetlenség miatt, a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.
Az igazgatói írásbeli intés adását a körülmények mérlegelésével, a fent említett esetekben a szaktanár kezdeményezi.

Iskolánk pedagógiai programja olvasható intézményünk honlapján, megtalálható az iskolai könyvtárban és az iskolatitkári irodában.
Mellékletek:
1. sz. Iskolánk egészségfejlesztési programja
2. sz. Iskolánk környezeti nevelési programja
3. sz. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke
4. sz. Integrációs program bevezetése
5. sz. A helyi tanterv tananyagai és azok követelményei: A rész – általános iskola
B rész – zeneiskola

Szászvár, 2026. szeptember 17.

Jóváhagyta:

P.h. …….

Gyebnárné Ébert Annamária
főigazgató

1. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A **Kiss György Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** nevelőtestülete a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében és a 70. § (2) a) pontjában biztosított jogkörében eljárva**, az arra jogosult szervezetek véleményének megismerését követően az intézmény Pedagógiai Programját megtárgyalta és **elfogadta.**

A Pedagógiai Program elfogadásáról a nevelőtestület a 2026. augusztus hó 31. napján megtartott nevelőtestületi értekezletén döntött.

A Pedagógiai Program elfogadását a nevelőtestületi értekezletről készült jegyzőkönyv igazolja.

Kelt: Szászvár , 2026. szeptember hó 17. nap

…… P.H.
……

nevelőtestület képviselője **intézményi igazgató**

A Pedagógiai Program igazgatói jóváhagyása

A **Kiss György Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** nevelőtestülete által elfogadott, az arra jogosult szervezetek véleményének figyelembevételével kialakított, valamint a fenntartó egyetértésével rendelkező Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömben jóváhagyom.**

Kelt: Szászvár , 2026. szeptember hó 17. nap

P.H. ……

intézményi igazgató

Hatálybalépés és nyilvánosságra hozatal

Jelen Pedagógiai Program a benne meghatározott időpontban lép hatályba.

Az intézményi igazgató gondoskodik a Pedagógiai Program jogszabályban meghatározott módon történő nyilvánosságra hozataláról, az intézmény honlapján történő közzétételéről, valamint az érintettek számára történő hozzáférhetővé tételéről.

Jelen Pedagógiai Program hatálybalépésével az intézmény korábbi Pedagógiai Programja hatályát veszti.

Kelt: Szászvár , 2026. szeptember hó 18. nap

P.H.

……

intézményi igazgató

2. Mellékletek

1. számú melléklet : Iskolánk egészségfejlesztési programja

A gyerekek és a fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikáció. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott oktatási-nevelési terv, másrészt ezzel összefüggésben vagy ettől függetlenül, illetve ezt gyengítő, vagy erősítő módon ható ún. „rejtett tanterv", mely az iskolai mindennapok hozadéka, amelyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Mindezeket figyelembe véve tehát, az iskola - a családi környezet mellett - a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Ez indokolja az oktatási intézményekben az egészségfejlesztési program elkészítését.

Iskolánk alapvetően fontos célkitűzése tanulóink egészségének javítása. Ezt az irányelvet alkalmazva dolgoztuk ki iskolánk egészség fejlesztési programját, amelyben kulcsterületekként tekintünk a következő feladatokra:

1. a dohányzás visszaszorítása, illetve korlátok közé szorítása,
2. az alkohol- és a drogprevenció,
3. az egészséges táplálkozás,
4. az aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése,
5. a mentális betegségek megelőzése.

Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését, saját szervezetünk megismerését és a fiziológiai folyamatok megértését. Ezen ismeretek használata és beépülése az aktív tudatba elősegíti a prevenciós munkát.

1. Alapok

1.1 Helyzetkép

1. Belső: az iskola

- Előélet, hagyományok:

Iskolánkban eddig is nagy gondot fordítottunk a gyerekek egészséges életmódra nevelésére és az egészségfejlesztésre. A program meglévő elemei a következők:

- minden évben iskolaorvosi szűrővizsgálaton vesznek részt tanulóink
- tanévenként két alkalommal az osztályok felkeresik az iskolafogászatot
- minden tanévben a 3. évfolyam tanulói 1 délután a bonyhádi uszodába járnak, ahol 1 év alatt megtanulnak úszni
- iskolánkban többféle sportfoglalkozást is tartunk az iskolai sportkör keretében:
  - a fiúkkal évek óta szakedző foglalkozik a labdarúgás területén, heti 2-2 edzést tart korcsoportonként a gyerekeknek, a csapatok szinte minden hétvégén meccset játszanak
  - a lányoknak és fiúknak kézilabdaedzést tart szakedzőként iskolánk testnevelő tanára
  - intézményünk a Rátgéber Kosárlabda Akadémia referenciaiskolája
- iskolánk évek óta rendez helyi atlétikai bajnokságot, ahol szép eredményeket érnek el a tanulók
- az évi 1 közös kirándulás mellett minden osztályfőnök elviszi csoportját egy gyalogos vagy kerékpáros túrára a tanév folyamán
- 2003-ban átadták községünkben a felújított strandfürdőt, így júniusban összevont, bruttósított testnevelés órákat tarthatunk a területen
- iskolánk névadójának emlékére minden évben iskolanapot rendezünk, ahol a délelőtti és a délutáni programok között egyaránt szerepelnek mozgásos versenyek, sportvetélkedők is
- egészségnevelési nap: 1995-ben tartottunk első alkalommal egészségnevelési napot, azóta minden évben megszervezzük a hasznos programokat kínáló rendezvényt. Néhány példa a nap állandó elemei közül:

- tízórai (Minden tanuló fogyaszthat a különböző ízesítésű gabonapelyhekből, müzlikből.)
- reggeli torna
- előadások az egészséges életmódról, az egészséges táplálkozásról
- a helyes fogápolás
- akadálypálya a tornateremben
- reformételek készítése

az osztályfőnöki munka fontos területét képezi az egészséges életmódra nevelés, minden évfolyam tanmenetében megtalálhatók az e körbe tartozó témák, melyeket a következőképpen csoportosítottunk: I. Emberismeret (lelki egészségtan)
II. Egészségünk védelme
III. A konfliktusok kezelése
IV. A családi élet harmóniája

- a törvényi előírásoknak megfelelően bevezettük az Erkölcstan/Hit- és erkölcstan tantárgyakat
- iskolánkban minden évben megszervezzük a 8. osztályosoknak az elsősegélynyújtó szakkört
- elsősegélynyújtó versenyre is felkészítjük tanulóinkat
- A mindennapos testedzés programját 2004 szeptemberétől vezettük be, ennek részletezése a pedagógiai program helyi tanterv fejezetében olvasható.
- Az iskola biztosítja a pszichológus, a logopédus, a fejlesztő pedagógus és a gyógytestnevelő - a kistérségi feladatokat ellátó szakszolgálaton keresztül - által vezetett foglalkozásokat az intézmény tanulóinak részére.

- Épület és berendezése: Lásd a környezeti nevelési programnál leírtakat!
- Étkeztetés: Lásd a környezeti nevelési programnál leírtakat!
- Iskola udvara: Lásd a környezeti nevelési programnál leírtakat!

2. Külső: Szászvár egészségügyi szempontból jól ellátott település, a falu lakosságát 2 háziorvos, 1 gyermekorvos (egyben iskolaorvos is), 1 fogorvos, 2 iskolavédőnő, 1 körzeti védőnő és egy labor látja el. Kórházi ellátás, szakrendelés, hétvégi ügyelet Bonyhádon (kb. 15 km) és Komlón (kb. 25 km) vehető igénybe. A településen 100 %-os az ívóvíz- és a szennyvízhálózat.

1.2 Erőforrások

1. Belső személyi erőforrások az egészségnevelés szempontjából

- A pedagógus feladatai:
  - tantárgyában segít az egészségnevelési célok megtalálásában, tantárgyába beépíti ezeket, tanmenetében jelöli ezen anyagrészeket, tevékenységeket
  - odafigyel példamutató magatartására
  - részt vesz az egészségnevelési programokon, segít azok szervezésében (pl. egészségnevelési nap, az osztályok orvosi szűrővizsgálatra kísérése, … stb.)
- A diákok:
  - részt vesznek az egészségnevelési programokon
  - magatartásukkal, aktív részvételükkel elősegítik az egészségnevelési célok megvalósulását
  - faliújságot készítenek a megadott, egészséges életmódhoz kapcsolódó témákhoz
- Irodai alkalmazottak:
  - magatartásukkal mutassanak ők is példát a gyerekek számára (pl.: Dohányzás tilos az intézmény teljes területén!)
- Technikai dolgozók:

- vegyenek részt azokban az egészségnevelési feladatokban, amelyekben szükség van a segítségükre; illetve magatartásukkal mutassanak ők is példát a gyerekek számára (pl. saláták, gyümölcsteák készítése … stb.)

2. Külső személyi erőforrások

- Iskolaorvos, iskolavédőnő:
  - Előadások tartása az egészséges életmódról. Segíti a tanárok munkáját a versenyekre való felkészítésnél, foglalkozások tartásánál. Bekapcsolódik az egészségnevelési nap programjaiba.
- Szülők:
  - Előadások tartása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.
  - Tevékeny részvétel a programokban.
- Népegészségügyi Intézet:
  - Propagandaanyagok biztosítása
  - Segédanyagok kölcsönzése előadások tartásához (pl. videofilm … stb.)
- Vöröskereszt komlói és helyi szervezete:
  - A tanárok és tanulók segítése a versenyekre való felkészülésben
- Komlói Mentőszolgálat:
  - Segédeszközök kölcsönzése, szaktanácsadás a versenyekre történő sikeres felkészülés érdekében
  - Bemutatók tartása az elsősegélynyújtás területén
- Komló Városi Rendőrkapitányság:
  - Előadások a kábítószer használat megelőzésére

3. Anyagi források

- A hazai és EU-s pályázati lehetőségek kihasználása

2. Alapelvek, célok

2.1 Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok (4-5 év)

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez; hogy elutasítsák az egészségüket veszélyeztető szereket. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.
Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése

- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

A gyerekek gondolkodásmódját, életvitelét nem lehet egyik napról a másikra megváltoztatni; ezért a fent említett területeket először a nevelőknek kell áttekinteni, majd helyzetfelmérés és a kapott eredmények elemzése után lehet dönteni arról, hogy melyik témát mennyire részletesen kell feldolgozni, s beépíteni az egyes tantárgyakba, illetve a napi gyakorlatba. Változást csak ezek után várhatunk az egészségfejlesztés hatására.

2.2 Rövid távú célok (1-2 éven belül megoldandók)

- egészséges táplálkozási szokások kialakítása
- a szenvedélybetegségek fajtáinak megismertetése a tanulókkal (alkoholizmus, dohányzás, drogozás)
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjainak megbeszélése, AIDS prevenció
- a betegségek tüneteinek felismerése és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat) elsajátíttatása a gyerekekkel
- a testi higiénia javítása
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés) megszüntetése
- törekvés a személyes biztonságra (közlekedés, rizikóvállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás igényének kialakítása

2.3 A célok megvalósításához kapcsolódó feladatok: (1-2 éven belül megvalósítandók)

- A gyerekek táplálkozási szokásainak figyelemmel kísérése, a tapasztalatok megbeszélése a tanulókkal és szüleikkel. Az energiaital, chips kiszorítása az iskolából, a kirándulásokról.
- A gyermekjóléti szolgálattal együttműködve minden tanuló számára biztosítani a napi tízórait, ha napközis az ebédet is.
- Meg kell ismertetnünk a tanulókat a szenvedélybetegségek kialakulásának lehetséges okaival, tüneteivel, az egészséges szervezetet romboló hatásával.
- A gyerekek tudják magukat elhelyezni a családban, legyenek tisztában családjuk lehetőségeivel, a családi élet szépségeivel és árnyoldalaival, a kitörési lehetőségekkel.
- A 8. osztályosok vegyenek részt az elsősegélynyújtó tanfolyamon.
- A gyerekek sajátítsák el a gyógyszerhasználat alapjait, ismerjék az alapvető gyógyszerek nevét, hatását.
- Tanulóink legyenek tisztában a helyes öltözködés egészségügyi fontosságával, a tisztálkodás alapvető mozzanataival, a helyes fogápolással.
- A gyerekek minden tanév elején készítsenek napirendet, illetve heti időbeosztást, s ezt vitassák meg társaikkal.
- Ügyeljenek saját és társaik testi biztonságára! (Az erre vonatkozó szabályokat a házirend tartalmazza.)
- Az iskolavezetés gondoskodjon a termek megfelelő világításáról, a táblák lefestéséről. Az osztálytermek berendezésénél ügyeljen az egy életkorhoz tartozó, de eltérő magasságú tanulók megfelelő elhelyezéséről.
- A nevelők figyelmeztessék a tanulókat a helyes testtartásra, ösztönözzék őket a sportfoglalkozásokon való részvételre.
- Az ülésrend időszakonkénti változtatásával a nevelők nyújtsanak változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében.

A fent leírt célokat és feladatokat a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően kell megvalósítani, ezek sokkal bővebben és részletesebben jelennek meg az osztályfőnöki tanmenetekben, a társadalom- és emberismeret, etika, valamint az egészségtan tantárgyak óratervében.

3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

3.1 Tanórai keretek

A tanórai tartalom a tanulók számára a kötelezően elsajátítandó tartalmat jelenti. Ennek szervezési formája lehet:
- hagyományos, mely alatt a 45 perces tanórákat értjük (Ilyen a szaktárgyi órák témafeldolgozása, hiszen szinte minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet fordítunk. A nemzeti alaptanterv és a kerettanterv lehetőségeit kihasználva - a tantárgyi programokból kiindulva - határozzuk meg az egészségnevelési tananyagot.)
A nevelők munkájának segítésére az iskolavédőnő a következő témákban vállalja tanórák tartását:

1. Személyi és környezeti higiénére nevelés:
    - napirend
    - fogápolás
    - öltözködés
2. Egészséges táplálkozás
3. A dohányzás egészségkárosító hatásai
4. Az alkoholfogyasztás hatása az egészségre
5. A kábítószerek terjedése a világban és hazánkban
6. Legális és illegális drogok
7. A drogfogyasztás hatásai a szervezetre, drogfüggőség
8. Felkészülés a családi életre
9. Serdülés, serdülő kori krízis
10. Pszichoszexuális fejlődés
11. Fogamzásgátlás
12. Szexuális úton terjedő betegségek
13. HIV fertőzés, AIDS betegség
14. Önismeret, társismeret
15. Konfliktuskezelés, kommunikáció

Felemeltük a törvényben előírt 5 órára a testnevelés órákat.
- nem hagyományos tanóra, ami lényegében a komplex (kereszttantervi, tantárgyközi) foglalkozásokat öleli fel (pl. játékos, egészségfejlesztő testmozgás, projektmódszer, kirándulás, egészségnevelési nap ... stb.) Ezek olyan tanulásszervezési formák, amelyeknek éppen az az egyik meghatározó jellege, hogy nem tanórakeretben történnek.

3.2 Tanórán kívüli foglalkozások

- Napközis foglalkozások:
  A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak.
  Az ebéd utáni fogmosás a helyes fogápolási szokások kialakításában segít.
  A jól összeállított étrend jó példa az egészséges táplálkozás megvalósítására (pl.: sok gyümölcs, tejtermék, főzelék... stb.)
- A délutáni szabadidős foglalkozások:

Főként az elsősegélynyújtó szakkör és a sportprogramok segítik az egészségnevelést, de a rajzszakkör is bekapcsolódhat e nevelési területbe, például plakátok készítése a dohányzás ellen... stb.
Rendezhetünk témával kapcsolatos filmvetítéseket, vetélkedőket, versenyeket, egyéb játékos programokat, csoportfoglalkozásokat.

- Egészségnevelési nap:
  E módszernek hagyományai vannak iskolánkban, melyet bemutattunk az 1.1 fejezetben.
- Hétvégi iskolai programok:
  osztálykirándulások, túrák, sportprogramok

3.3 Tájékoztató fórumok

- Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató, melyre külső előadott hívunk 1-1 egészséges életmóddal kapcsolatos téma feldolgozásának segítésére (pl. orvos, pszichológus, rendőrség bűnmegelőzési osztályának szakembere... stb.). Ezek témáját és időpontját mindig a tanév elején készülő éves munkatervben rögzítjük.
- Szakmai tanácskozások, tréningek
  Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálják, továbbképzési lehetőségek a nevelők részére.

4. Az iskola-egészségügyi ellátás biztosítása

Az iskola-egészségügyi ellátást szervezett formában az iskolaorvos, az iskolai védőnő végzi. Munkájukat a hatályos jogszabályok alapján az Népegészségügyi Intézet szakmai irányítása mellett végzik. Az iskola és az iskola-egészségügyi ellátó rendszer kapcsolatát intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata is rögzíti. Az iskola-egészségügyi ellátást biztosító személyekkel való kapcsolatunk alapvetően jó, folyamatos konzultációval igyekszünk megelőzni a problémák kialakulását.
Iskolánkban napi gyakorlat a diákok jogszabályoknak megfelelő évenkénti szűrővizsgálata. A vizsgálatok során az iskola-egészségügyi szakemberek nyomon követik a tanulók testi fejlődését (testsúly, testmagasság, vérnyomás, stb.). Külön hangsúlyt fektetnek az érzékszervi elváltozások vizsgálatára (látás, hallás vizsgálata), a mozgásszervi rendellenességek kiszűrésére (lúdtalp, gerincferdülés), valamint a fogak állapotára. Szükség esetén – az iskolaorvos javaslatára – a tanulóknak lehetőségük van gyógytestnevelésen való részvételre és szükség esetén szakorvoshoz történő átirányításra (szemészet, ortopédia, kardiológia).
A mentális, pszichés zavarok szűrésével (iskolaorvos, iskolai védőnő, szakpszichológus, fejlesztőpedagógus, ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök) is lehetőségünk nyílik újabb problematikus esetek felderítésére, a kialakult helyzet javítására.
Tanulóinknak heti 5 kötelező testnevelés órája van, ezenkívül a hét minden napján biztosítunk lehetőséget tanulóink számára a szervezett rendszeres testmozgásra.

Szászvár, 2024. március 25.

Maglódiné Horváth Ildikó
igazgató
s. k.

2. számú melléklet: Iskolánk környezeti nevelési programja

1. Alapok

1.1. Helyzetkép

1. Belső: az iskola

- Előélet, hagyományok:

Intézményünkben a környezeti nevelésnek rendszerbe foglalt, egységes programot alkotó hagyományai nincsenek, de eddigi munkánk során már sokat tettünk e területen is a tanulók helyes beállítódásának kialakításáért. A program meglévő elemei a következők:

- az előző időszakban több alkalommal rendeztünk papírgyűjtést, részt vettünk falutakarításon
- rendszeresek az őszi iskolai kirándulások, illetve a tavaszi osztálykirándulások a természetbe
- minden tanévben a 7. vagy 8. évfolyamosok 2 napos országjáráson vesznek részt, s programjaik között mindig helyet kapnak a célterület nevezetességeinek megismerése mellett a hely földrajzi jellemzői és természeti érdekességei is
- 2002-ben indítottuk el - iskolánk alapítványának támogatásával - azt a 2 éves, forgószínpadszerű kirándulási rendszert, ahol a különböző felsős évfolyamok tanulói minden évben Baranya megye más-más területével, az ottani épített és természeti környezet értékeivel ismerkednek meg (A kirándulás részletes leírása megtalálható a pedagógiai programban, a tanórán kívüli foglalkozások bemutatásánál.)
- minden tanévben iskolanapot tartunk névadónk, Kiss György emlékére
- iskolánk tanulói állandó szereplői a községi ünnepélyeknek, rendezvényeknek

- Étkeztetés:
  - Az étkező tágas és világos.
  - Az iskolában nem főznek, csak melegítő konyha van.
  - Az étlapot az étkezést biztosító önkormányzat alkalmazottja állítja össze, abba az iskolának beleszólási lehetősége nincs. Az elégedettségi felmérés folyamatos, a kifogások bármikor jelezhetők az önkormányzat felé.
  - Az ebédlő 80 férőhelyes, a napközisek mellett menzások is járnak az étkezőbe, ahol önkiszolgáló rendszer működik.
- Iskola udvara:
  - Nyitott sportudvar, ahol a műfüves pályán kívül parkosított részek, padok, fából készült virágosládák vannak.
- Iskola büfé:
  - 2002-ben megszüntettük, nem érezzük a büfé hiányát, nem tervezzük visszaállítását
- Egyéb:
  - Intézményünkben bevezetésre kerültek a HACCP előírásai
  - A szelektív hulladékgyűjtést még nem sikerült megvalósítanunk
  - Iskolánkban gyűjtjük a használt elemet és étkezési olajat
  - Intézményünknek 4 magaságyása van a Településüzemeltetési KHT udvarán, melyet a tanulók gondoznak

2. Külső: a település és a régió, a helyi értékek

A környezeti nevelés szempontjából különösen fontos, hogy az iskola „nyitott” legyen, azaz szerves, integráns részét képezze az adott lakókörzetnek, településnek, régiónak. A környezeti nevelés megtervezésekor kiemelt figyelmet kell fordítani a település (falu, kerület, kistérség, régió) természeti és társadalmi-kulturális jellegzetességeire, adottságaira; a helyi értékek és gondok feltérképezésére. Külön feladat ezeknek a helyi értékeknek, adottságoknak az iskolai programba (és konkrétan a tantervekbe) való beépítése mind a tanítás tartalmát, mind a hozzá rendelt tevékenységrendszert illetően.

Intézményünkbe a mikrotérség 8 településéről járnak a tanulók, a községek a Mecsek és a Hegyhát találkozásánál helyezkednek el, határosak a Duna-Dráva Nemzeti Park területével, jellegük alapján inkább mezőgazdasági körzetbe sorolhatók.

1.2. Erőforrások

1. Belső személyi erőforrások a környezeti nevelés szempontjából

- A pedagógus feladatai:
  - tantárgyában segít a környezeti nevelési célok megtalálásában, tantárgyába beépíti ezeket, tanmenetében jelöli ezen anyagrészeket, tevékenységeket
  - odafigyel példamutató magatartására
  - részt vesz a környezeti nevelési programokon, segít azok szervezésében (pl. kirándulások, szemétgyűjtés, az iskola parkosítása, virágültetés … stb.)
- A diákok:
  - részt vesznek a környezeti nevelési programokon
  - magatartásukkal, aktív részvételükkel elősegítik a környezeti nevelési célok megvalósulását
  - faliújságot készítenek a jeles napokon
- Irodai alkalmazottak:
  - tartsák be ők is a hulladékkezelés, energia- és vízgazdálkodás gyerekek számára is elő írt szabályait
- Technikai dolgozók:
  - vegyenek részt azokban a környezeti nevelési feladatokban, amelyekben szükség van a segítségükre (pl. madárkalács készítés, saláták, gyümölcsteák készítése, terítés szépsége, madárodú készítés, szelektív hulladékgyűjtők megfelelő ürítése … stb.)

2. Külső személyi erőforrások

- Iskolaorvos, iskolavédőnő:
  - Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját terepgyakorlatokon, a versenyekre való felkészítésnél, foglalkozások tartásánál.
- Önkormányzat:
  - Segít a falutakarítás megszervezésében, az összegyűjtött hulladék elszállításában.
- Szülők:
  - Előadások tartása, a szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.
  - Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, hiszen a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.
- Helyi szolgáltatók:
  - Részt veszünk az általuk meghirdetett versenyeken, vetélkedőkön
  - A papírhulladék-gyűjtő céggel kapcsolatot tartunk az összegyűjtött papír átvételéhez, szállításához szükséges kérdésekben.
- Civil szervezetek:
  - Az Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek ifjúsági csapata is van, itt tanulóink aktívan tevékenykednek.
  - A Horgász Egyesület általános iskolás tagjai részt vesznek a horgásztó élővilágának és környezetének megóvásában, rendben tartásában.

3. Anyagi források

- Állami források: minisztériumi pályázatok
- Önkormányzati és nemzetközi források: működési támogatás, EU-s támogatások
- Egyéb bevételek: pl. hulladékgyűjtésből származó bevétel, megtakarítások

2. Alapelvek, célok

2.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Az ember környezetéhez hozzá tartozik mind a természetes, mind az épített és a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Ennek céljából fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

A környezetben minden mindennel összefügg, ezért szerencsés, hogy a környezeti nevelés rendszer-szemléletű, holisztikus látásmódú, lehetővé teszi az egésztől a részek felé való megismerést, több tudományterület összekapcsolását. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda, más intézményes és intézményen kívüli terület).

A környezeti problémák igazából soha nem helyi jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti nevelés helyi problémákra, a helyi természeti-társadalmi jellemzők megismerésére támaszkodjon, miközben megláttatja ezek globális összefüggéseit. Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül eljut a gyermekekben a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig. Cél olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie.

A problémák egyedül nem oldhatók meg, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése.

A jövő problémái sok esetben még előreláthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése.

2.2. Konkrét célok és feladatok

A gyermekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.

Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.

Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.

Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élmény-helyzetek biztosítását. Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.

Felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodás, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.

Kis létszámú osztályok fenntartása, ahol a pedagógusok jobban oda tudnak figyelni a gyerekek előrehaladására, problémáira. A kis létszám lehetővé teszi, hogy felfedezzük a gyerekek

bizonyos irányú tehetségét, és módunkban áll érdeklődési körüknek megfelelően terelgetni őket azon az úton, melyen tehetségüket kibontakoztathatják. A kis közösségi létszám lehetővé teszi a könnyebb együttműködést, a szereteten alapuló nevelés szolgálatát.

A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba (technika-életvitel, történelem, társadalomismeret-etika, művészeti tárgyak), ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.

A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok: témahét, jeles napok megünneplése, terepi foglalkozások a természetismeret és a környezetünk tantárgy keretében.

Konkrét természetvédelmi és környezetvédelmi oktatás a felsőbb évfolyamokon a természetismeret tantárgy keretében.

Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.

3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

3.1 Tanórai keretek

A tanórai tartalom a tanulók számára a kötelezően elsajátítandó tartalmat jelenti. Ennek szervezési formája lehet:

- hagyományos, mely alatt a 45 perces tanórákat értjük, illetve
- nem hagyományos tanóra, ami lényegében a komplex (kereszttantervi, tantárgyközi) foglalkozásokat öleli fel, s mint ilyen kiemelkedő jelentőségű a környezeti nevelés szempontjából (pl. projektmódszer, kirándulás, témanap-témahét, terepgyakorlat stb.) Ezek olyan tanulásszervezési formák, amelyeknek éppen az az egyik meghatározó jellege, hogy nem tanórakeretben történnek.

Hagyományos tanórai foglalkozások

A nemzeti alaptanterv és a kerettanterv lehetőségeit kihasználva - a tantárgyi programokból kiindulva - határozzuk meg a környezeti nevelési tananyagot. Minden tantárgyba megpróbáljuk beépíteni a környezeti nevelés célkitűzéseit.

Tanórán a tananyagon kívül még sok apróság is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

Magyar nyelv és irodalom területén:

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit

A tanulókban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség

- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem, Állampolgári ismeretek

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Hon- és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit, a természetes anyagokat (pl. nemez ... stb.)
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök)
- ismerjék meg a paraszti gazdálkodást, amely nem termelt semmilyen szemetet (pl. komposztálás, az egyes anyagok újrahasznosítása … stb.)

Idegen nyelv, német nemzetiségi nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön

A tanulókban

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- Legyenek képesek reális becslésekre

- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulókban

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit

Természettudomány

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére
- a megismerés komplexitása (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése
- ökológiai szemlélet fejlesztése
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése
- magatartás fejlesztése
- értékrend alakítása
- környezettudat fejlesztése
- felelősségérzet fejlesztése
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától

- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulókban

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszert illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulókban

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére

- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

Erkölcstan/hit- és erkölcstan

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk

A tanulókban

- alakuljon ki az a szemlélet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért

Dráma és színház

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképben és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.)
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket

Technika és tervezés

A tanulók

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit
- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást
- sajátítsák el az alapvető biokertészeti ismereteket
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait
- ismerjék meg a komposztálás folyamatát és hasznát
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismeretek, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismérveit

A tanulókban

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön a felelős, környezettudatos beállítottság

- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás

Digitális kultúra

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai teszteket
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi posztereket
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A tanulókban

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására
- segítse az egészséges napi-heti-évszakos életritmus kialakulását

A kötelező tananyag elsajátítása nem hagyományos (45 perces) órakeretek között is történhet. Ilyen tanulási formák a következők:

1. Témanap – témahét: Iskolánkban egy őszi és egy tavaszi témanapot/témahetet tartunk. Ilyenkor választunk egy témát, melyet projektmódszerrel dolgozunk fel, korosztályoknak megfelelően. Például ősszel „Erdők Hete” címmel tartunk témahetet. Ezen a héten elmegyünk kirándulni, ekkor dolgozzuk fel a fákkal, erdővel kapcsolatos tananyagokat, mind a természettudományos, a művészeti, mind a magyar nyelv és irodalom (versek, más szövegek feldolgozása), idegen nyelvi tantárgyakból. A témanap/témahét időpontját és a feldolgozandó anyagot tanév elején a munkaterv összeállításánál határozzuk meg.

2. Jeles Napok: Ide a hagyományosan, minden évben megtartott, állandó programmal rendelkező jeles napokat vegyük listára, melyen kötelező tananyagot sajátíttatunk el. Iskolánkban ilyen a Víz Világnapja (március 22.), a Madarak és Fák Napja (május 10.), a Föld Napja (április 22).
3. Terepgyakorlatok: Nagyon jó módszer az 1-4. évfolyam számára, például a vizek élővilágáról szóló tananyaggal kapcsolatos ismeretek elmélyítése mindig egy tóhoz szervezett terepgyakorlat keretében történhet.
4. Nem a tanteremben tartott óra: Iskolánkban a háziállatfajták oktatásánál meglátogatunk egy gazdasági udvart ... stb.

3.2 Tanórán kívüli lehetőségek:

- szakkör
- fakultáció
- gyűjtőmunka
- vetélkedő
- nyári tábor
- kézműves foglalkozás
- színház, mozi
- akciók, kampányok
- kirándulás, túra
- tanulmányi kirándulás
- múzeum, állatkert látogatása
- pályázatokon való részvétel
- hulladékgyűjtés
- kiállítás (készítés, megtekintés)
- települési környezet szépítése

4. Taneszközök

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozódási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp ... stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseihez (pl. megfelelő szerszámok)

5. Az iskolai környezet

5.1 Az iskolaépület és működtetése

- Ügyeljünk az iskola esztétikusságára, a termek, folyosók ne kongjanak az ürességtől, legyenek faliújságok, színes tablók, tárlók, ahol a gyerekek műveit is kiállíthatjuk. Adjuk meg a lehetőséget, hogy a gyerekek maguk is részt vehessenek környezetük szépítésében; de ha erre nem fogékonyak, akkor ösztönözzük erre őket.

- Legyenek az iskolában megfelelő termek, helyiségek, ügyeljünk a világosságra és a megfelelő hőmérsékletre.
- Az iskolaudvar zöldítése: próbáljunk minél több zöld területet csempészni az iskola udvarára. Törekedjünk rá, hogy legyen minél több fa.
- Hulladékkezelés: papírgyűjtés szervezése, szelektív kukák beszerzése a tankerületen keresztül
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás: nyílászárók megfelelő szigetelése, energiatakarékos izzók beszerelése, víztakarékos WC-tartályok felszerelése.

Persze fontos, hogy a gyerekek is figyeljenek oda, hogy a villanyok le legyenek kapcsolva ott, ahol nem tartózkodnak, a csapok megfelelően legyenek elzárva, az osztálytermek ajtaja legyen becsukva stb.

5.2 Az iskola életvitele

Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni a környezeti nevelés szempontjából.

- Pedagógusok, iskola dolgozóinak példamutató magatartása (tartsák be ők is a hulladékkezelés, energia- és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait, a takarítók ügyeljenek a hulladékkezelésre, gondnok, technikai dolgozó munkavégzése, élete is legyen példamutató stb.).
- Étkezés: terítés, étkészlet anyaga, minősége, kulturált étkezés szokásai (asztalnál ülve, csendben, az ételt megköszönve, a gyerekek is részt vehetnek a terítésben, segíthetnek a tálalásban... stb.).
- Szünetekben szellőztetés, minél többet legyenek a gyerekek az udvaron.
- Délutáni foglalkozás megszervezése, napközi, tanulószoba, szakkörök.

Szászvár, 2024. március 25.

Maglódiné Horváth Ildikó
igazgató
s. k.

3. melléklet: A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. melléklete alapján készült a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) helyiségeiről és egészség- és munkavédelmi eszközeiről.

ÁLTALÁNOS I S K O L A

	I. HELYISÉGEK		
	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
1.	tanterem	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen), figyelembe véve az iskola munkarendjét, osztályonként 1	Figyelembe vehető a szaktanterem is. A terem alapterülete nem lehet kevesebb mint 1,5 m^2/fő.
2.	tanterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen), figyelembe véve az iskola munkarendjét, osztályonként 1 **Nem releváns.**	Új iskola építése esetén alkalmazandó. Figyelembe vehető a szaktanterem is. A terem alapterülete nem lehet kevesebb mint 2 m^2/fő.
3.	csoportterem	legfeljebb nyolc osztállyal működő általános iskolában 4; 16 osztállyal működő általános iskolában 6; - **Nem teljesül 2024-ben.** 24 osztállyal működő általános iskolában 8; gimnáziumban, szakgimnáziumban, szakiskolában osztályonként 0,5 csoportterem	A csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb mint 2 m^2/fő.
4.	szaktanterem a hozzá tartozó szertárral	✓ a II/2. pontban foglaltak szerint iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1-1; a legfeljebb négy osztállyal működő iskolában társadalomtudományi szaktanterem 1 és művészeti nevelés szaktanterem 1	
5.	laboratórium a hozzá kapcsolódó szertárral	iskolánként (székhelyen és telephelyen) **Nem teljesül 2024-ben.**	Általános iskola, gimnázium, szakgimnázium, szakiskola intézményben.
6.	műhely a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen)	Szakgimnázium, szakiskola

			intézményben a képzés szerinti műhely.
7.	logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	✓ ha a tanulót a többi tanulóval együtt oktatják iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1, ha a tanulót a többi tanulótól külön oktatják négy osztályonként 1	
8.	iskolapszichológusi szoba	ha az iskolapszichológus alkalmazása kötelező, iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1 **Nem teljesül 2024-ben.**	
9.	tornaterem (fiú és lányöltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, WC helyiséggel)	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Általános iskolában, gimnáziumban, továbbá szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van. Az Nkt. 27. § (11) bekezdésére tekintettel, további tornaterem létesítése abban az esetben kötelező, ha a tanulók számára aránytalan teher és többletköltség nélkül nem biztosítható más nevelési-oktatási intézménnyel, illetve sportolásra alkalmas létesítmény üzemeltetőjével kötött megállapodással a még szükséges tornaterem. A tornaterem és az ahhoz szükséges öltöző, valamint vizesblokk a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában helyben biztosítható, továbbá, ha gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában

			mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak, mindezt akadálymentesen kell létesíteni.
10	tornaszoba vagy féltornaterem (fiú és lányöltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, WC helyiséggel)	iskolánként (székhelyen, telephelyen) harminc mozgáskorlátozott tanulónként 1 **Nem releváns.**	Szakgimnáziumban, szakiskolában, ha a tornaterem nem kötelező vagy a tornaterem a székhelyen van és annak igénybevételére nincs lehetőség, továbbá a mozgáskorlátozott tanuló esetén helyben, akadálymentes WC helyiséggel, zuhanyzó kialakításával.
11	gyógytestnevelési, erőnléti terem	✓ iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában ott, ahol mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak helyben.
12	sportudvar	✓ iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	Helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel; kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel.
13	igazgatói iroda	✓ iskola székhelyén és az iskola azon telephelyén, amelyen az igazgatóhelyettes, illetve tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes alkalmazása nem kötelező 1	
14	igazgatóhelyettesi iroda	✓ ha az iskolában az igazgatóhelyettes alkalmazása kötelező, (székhelyen és telephelyen) 1	
15	tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi iroda	ha az iskolában tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes	

		alkalmazása kötelező (székhelyen és telephelyen) 1 **Nem teljesül 2024-ben.**	
16	iskolatitkári iroda	✓ iskola székhelyén 1	
17	könyvtár	✓ iskolánként 1	Általános iskolában, gimnáziumban, továbbá a szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van, kivéve, ha a feladatot nyilvános könyvtár látja el. A létesítésre kerülő könyvtár legalább egy olyan, a használók által könnyen megközelíthető helyiség kell, hogy legyen, amely alkalmas háromezer könyvtári dokumentum befogadására, az állomány (állományrész) szabadpolcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatására.
18	könyvtárszoba	tagintézményenként 1 **Nem releváns.**	Ha nem kötelező az iskolai könyvtár vagy a telephelyen nem működik könyvtár (ha nem működik legalább négy osztály, a könyvtárszoba tanteremben is kialakítható).
19	könyv- és tankönyvraktár	✓ iskolánként 1	Általános iskolában, gimnáziumban, továbbá a szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama

			van, kivéve, ha a feladatot nyilvános könyvtár látja el. Olyan raktár kialakítása szükséges, amely alkalmas a tartós tankönyvek tárolására is.
20	orvosi szoba, elkülönítővel	✓ iskolánként 1	Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az iskola-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint, a tanulók ellátása – aránytalan teher és többletköltség nélkül – a közelben található egészségügyi intézményben megoldható. Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában helyben kell biztosítani.
21	**II. Kiszolgálóhelyiségek**		
22	sportszertár	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
23	általános szertár	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
24	karbantartó műhely, raktárhelyiséggel	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
25	kerekesszék-tároló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) szintenként 2 **Nem releváns.**	Ahol mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak.
26	aula (előtér, közösségi tér)	✓ iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1 **Megoldott, a tetőtéri koncertterem látja el ezt a feladatot, mert közösségi térként is működik.**	Az aula kialakítása nem kötelező, amennyiben a nevelési-oktatási intézményben vagy annak közelében található közösségi térben megoldhatók azok a funkciók,

			amelyekre az aula szolgál.
27	porta	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nyolc évfolyammal alapított általános iskolában, gimnáziumban, továbbá szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van.
28	ebédlő	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Kivéve, ha az étkeztetést iskolán kívül oldják meg.
29	főzőkonyha	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1 **Nem releváns.**	Ha helyben főznek.
30	melegítőkonyha	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Ha helyben étkeznek.
31	tálaló-mosogató	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Ha helyben étkeznek.
32	szárazáru raktár	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1 **Nem releváns.**	Ha helyben főznek.
33	földesáru raktár	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1 **Nem releváns.**	Ha helyben főznek, továbbá új iskola építése esetén.
34	éléskamra	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1 **Nem releváns.**	Ha helyben főznek, továbbá új iskola építése esetén.
35	felnőtt étkező	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1 **Nem releváns.**	Kivéve, ha az étkeztetést iskolán kívül oldják meg.
36	teakonyha	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
37	személyzeti öltöző	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen), férfi és női 1-1	
38	személyzeti mosdó-zuhanyzó	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen), férfi és női 1-1	

		24 osztállyal működő iskola székhelyén, telephelyén férfi és női 2-2	
39	személyzeti WC helyiség	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1	Alkalmazotti létszám figyelembevételével.
40	tanulói WC helyiség	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen), szintenként fiú és lány 1-1	A tanulói létszám figyelembevételével.
41	technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó, WC helyiség	iskolánként (székhelyen, telephelyen) férfi és női 1 **Nem teljesül 2024-ben.**	
42	élelmiszerhulladék-tároló	✓ iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	Ha helyben étkeznek.
43	egyéb raktár	✓ iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	
44	WC helyiség és mosdó mozgáskorlátozottak számára felszerelve	✓ tanulói létszám szerint	

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

	I. HELYISÉGEK		
	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
1.	tanterem	✓ székhelyen és telephelyen az iskola munkarendje, valamint az egyes művészeti ágaknál meghatározottak szerint	
2.	igazgatói iroda	iskola székhelyén, iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1 **Közös az általános iskolával.**	
1.	igazgatóhelyettesi iroda	✓ ha az iskolában az igazgatóhelyettes alkalmazása kötelező, iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1 **Közös az általános iskolával.**	Az igazgatói irodával együtt is kialakítható, ha azt a helyiség mérete lehetővé teszi.
2.	tagintézmény-intézményegységvezető-helyettesi iroda	ha az iskolában a tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes alkalmazása **Nem releváns.**	kötelező, iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1

3.	iskolatitkári iroda	ha az iskolában az iskolatitkár alkalmazása kötelező, 1 iskolánként (székhelyen) 1 **Közös az általános iskolával.**	
4.	nevelőtestületi szoba	iskolánként (székhelyen) 1 **Közös az általános iskolával.**	
5.	könyvtár (adattár)	iskolánként (székhelyen) 1 **Közös az általános iskolával.**	a művészeti könyvek, segédkönyvek, kották, hanglemezek és egyéb hangzó anyagok, diafilmek, valamint további módszertani eszközök és taneszközök elhelyezésére – saját épülettel rendelkező intézmény esetében.
	II. Kiszolgálóhelyiségek		
1.	szertár, raktár (hangszertár, jelmeztár)	iskolánként 1 **Nem teljesül 2024-ben.**	Művészeti áganként biztonsági felszereléssel, a hangszerfajtáknak, jelmezeknek, díszleteknek, színpadi és cirkuszművészeti kellékeknek, rekviziteknek, képző- és iparművészeti tárgyaknak, anyagoknak biztonságos tárolására.
2.	saját épülettel rendelkező intézmény esetében, amennyiben az kialakítható aula (előtér, várakozó)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1 **Közös az általános iskolával.**	Porta, várakozóhelyiség és a ruhatár funkcióját is betöltheti.
3.	saját épülettel rendelkező intézmény esetében, amennyiben az kialakítható porta	iskolánként (székhelyen) 1 **Közös az általános iskolával.**	Szükség esetén az előtérben is kialakítható.
4.	személyzeti WC helyiség	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen), férfi és női 1-1	Alkalmazotti létszám figyelembevételével.

5.	tanulói WC helyiség	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen), szintenként, fiú és lány 1-1	Tanulói létszám figyelembevételével.
6.	öltöző, zuhanyzó	✓ iskolánként (székhelyen és telephelyen) fiú és lány 1-1	Saját épülettel rendelkező intézmény esetében.
7.	saját épülettel rendelkező intézmény esetében, amennyiben az kialakítható elsősegély helyiség	iskolánként 1 **Nem releváns.**	Lehetőség szerint külön helyiségként.
	4.1 AZ EGYES MŰVÉSZETI ÁGAK, TANSZAKOK		
	4.1.1. ZENEMŰVÉSZET (ZENEISKOLÁK)		
1.	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	egyéni és kiscsoportos órák tanterme	✓ létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott egyéni és kiscsoportos foglalkozásokhoz szükséges számban **Nincsen hangszigetelés.**	a fúvós és az ütőhangszerek, a jazz-zene és az elektroakusztikus oktatására használt helyiségek hangszigetelése, valamint az alapvető akusztikai szempontok figyelembevétele szükséges; 100 tanulónként min. 4 terem
3.	csoportos órák, együttesek tanterme, próbaterme	✓ a csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	a zenekar, kamarazene, énekkar helyiségei közös hasznosításúak is lehetnek; 100 tanulónként min. 2 terem
4.	hangversenyterem csatlakozó helyiségekkel	✓ iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	figyelembe vehető más célra létesített (többcélú hasznosítás szempontjai szerint kialakított), nagyméretű terem is, amennyiben a hangversenyterem funkciójának megfelel

4. számú melléklet: Az integrációs program bevezetése 2015. szeptember 1-től

I. Az alkalmazás feltételei

I. 1. Integrációs stratégia kialakítása:

A/ Társadalmi és gazdasági helyzet

Szászvár Baranya megye északkeleti részén, Baranya és Tolna megye határának közvetlen szomszédságában fekszik. Földrajzilag a Baranyai-hegyhát része a Mecsek keleti lábánál, a Völgységi-patak mellett; közigazgatásilag a komlói járáshoz tartozik. A nagyközség a 7 településből (Mága, Vékény, Kárász, Magyaregregy, Szalatnak, Köblény és Szászvár) álló mikrotérség központja, a komlói járás harmadik legnagyobb települése.

Lakossági adatok a szászvári mikrotérség településeiről 2015-ben

	Magyar-egregy	Szász-vár	Vékény	Kárász	Szalat-nak	Köblény	Mága	Össz.
Lakónépesség 2006	868	2624	164	372	412	293	1337	6070
Lakónépesség 2012	781	2483	146	351	359	246	1282	5648
Munkanélküliek száma	32	116	9	12	13	22	68	272
Rendszeres gyermekvédelmit igénylők az iskolában	9	52	14	6	9	7	28	125

A népesség az elmúlt hat évben 7%-kal csökkent, az előző évekhez képest ez a folyamat is felgyorsult. Nőtt a munkanélküliség, az önkormányzat a közmunkaprogrammal próbálja kezelni a helyzetet.

Sajnos a társadalmi és gazdasági folyamatok és változások nem kerülték el a mi térségünket sem: 1995-ben bezárták a szászvári bányaüzemet, s a bányát kiszolgáló iparágak, az erre épült cégek többségükben szintén megszűntek, egy részük volt csak képes arra, hogy profilváltással talpon maradjon. Sok lett a munkanélküli, később a kényszervállalkozó a településeken. A korábban felsoroltakon kívül a település lakosságszáma és a jelenlegi munkahelyek száma is indokolja Szászvár mikrotérségi szerepét.

Napjainkban mindegyik településen az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató, mert a településeken jól működik a START program. Szászvár esetében ez 2015-ben 157 főt jelent. A mikrotérség településein a mezőgazdasági vállalkozások egy része szépen prosperál, mások éppen hogy a megélhetésüket tudják fedezni ezen tevékenységből.

A lakosság képzettségi helyzetéről adataink nincsenek, de az előző években a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szülei által tett nyilatkozatokból tudjuk, hogy a társulás területén élő 6-14 éves korú tanulók szülei közül 60 gyermek családjában nem volt a szülőknek szakképesítése. Ez a jelenség visszaszorulóban van, mert az utóbbi tanévekben nem fordult elő olyan eset, hogy a nyolcadik osztályt valaki ne végezte volna el intézményünkben, s ne tanult volna tovább.

B/ A kötelező felvételt biztosító körzet oktatási helyzete

Az oktatáspolitikában bekövetkezett változások miatt a korábbi Kiss György ÁMK 2013. január 1-jétől az iskolafenntartó társulástól - gesztorönkormányzat Szászvár Nagyközség Önkormányzat volt - állami fenntartásba került, ÁMK feladatköre megszűnt, s neve is megváltozott: Kiss György Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolára.

Az ezt megelőző időszakban egy feladatokat és településeket integráló folyamat ment végbe: 1996-ban megszűnt településünkön a Művelődési Ház, s a közművelődési feladatokat az iskola kapta meg. Az oktatási - nevelési intézmények mikrotérségi átszervezése miatt 2004-ben tagiskolaként csatlakozott hozzánk a magyaregregyi, majd 2005-ben a szalatnaki általános iskola, s ebben az évben a helyi önkormányzat határozata értelmében önálló intézményegységünk lett a Hársvirág Óvoda. A fentiek miatt 2004 augusztusától intézményünk neve Kiss György ÁMK-ra változott. 2007 szeptemberétől a megszűnt mázai általános iskola jogutódja is intézményünk lett, az ottani óvoda a Hársvirág Óvoda telephelyeként működött tovább, a mázai művelődési ház a Kiss György ÁMK közművelődési feladatokat ellátó intézményegységének része lett. 2008 szeptemberétől Magyaregregyen, 2009 szeptemberében Szalatnakon megszűnt az óvoda, s az önkormányzatok beléptek a szászvári Kiss György ÁMK Hársvirág Óvoda intézményegységének fenntartói közé. Így a magyaregregyi gyerekek a szászvári Kiss György ÁMK Hársvirág Óvoda intézményegységébe, a szalatnaki és a köblényi óvodások ezen intézményegység mázai tagintézményébe járnak. A rövid visszatekintésből kiolvasható, hogy korábban a térségben 4 általános iskola is működött, mely a térségben csökkenő gyereklétszám miatt mára 1 oktatási intézménybe, a szászvári székhelyű Kiss György Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolába olvadt össze, melynek telephelye más községben nincsen. Intézményünk az általános iskolai oktatás mellett alapfokú művészetoktatást is biztosít zenei területen.

A kötelező felvételt biztosító körzet települései azonosak a korábbi intézményfenntartó társulás tagjaival: Mága, Szászvár, Vékény, Kárász, Magyaregregy, Szalatnak és Köblény. A mikrotérség egyetlen nevelési-oktatási intézményében jelenleg biztosítva van a beiskolázási körzet általános iskolás korú gyermekeinek elhelyezése, az iskolai férőhelyek száma meghaladja az iskolába beíratott gyermekek számát. Az alapító dokumentum szerint intézményünk általános iskolai kapacitása 350 férőhely, jelenleg 73,70 %-os a fizikai kihasználtság.

C/ A tanulók összetétele, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű diákok számának alakulása az intézményben (Az adatok a 2015. október 1-jei statisztikából származnak.)

Osztály megnevezése	Osztály létszáma	Tanulólétszám évfolyamonként	Osztály létszámból lány	Osztály létszámból nemzetiségi nevelésben-oktatásban rész vevő	Osztály létszámból napközis	Osztálycsoport létszámából tanulószobás	Osztály létszámból kollégista	Osztály létszámból más településről bejáró	SNI-s, a létszámba 2 főnek számító tanulók száma	SNI-s, a létszámba 3 főnek számító tanulók száma	BTM-es tanulók száma	HH tanulók száma	HH helyzetű tanulók számából HHH tanulók száma	Magántanulók száma (az osztálylétszámban szerepelnek)	Azon tanulók száma, akiknek szüneteltetve van	Össz.	Tanulólétszám évfolyamonként
1.a	16	32	8	16	12			5				1	1		1	16	32
1.b	16		9	16	14			7								16	
2.a	21	21	10	21	16			11	2		1	4	3	1		23	23

3.a	18	35	10	18	11			12	2		1	4	2			20	40
3.b	17		9	16	8			7	3			1	1	1		20	
4.a	17	31	5	17	12	1		11	1	1	2	5	2		1	20	38
4.b	14		7	14	4	1		3	4		2	1				18	
5.a	17	34	10	17	10	2		9	1		1	2	2			18	35
5.b	17		7	16	6			12			4	3	2	1		17	
6.a	19	39	14	19	3			10			1	3	3		2	19	42
6.b	20		11	8	3			8	3		3	1	1			23	
7.a	15	33	9	9	2			6			3	1		1	1	15	33
7.b	18		6	14	2			10			2					18	
8.a	18	33	10	15				8			1	2		1		18	33
8.b	15		9	13		3		6			3	1	1			15	
összes	**258**	**258**	**134**	**229**	**103**	**7**	**0**	**125**	**16**	**1**	**24**	**29**	**18**	**5**	**5**	**276**	**276**

Iskolánk 258 tanulója közül jelenleg 29 fő hátrányos helyzetű, ez az összlétszám 11,2 %-a. A hátrányos helyzetű tanulók közül 18 fő halmozottan hátrányos helyzetű, ez a HH-sok 62 %-a, az összlétszám 7 %-a. A korábbi években ezek a számok és arányok sokkal magasabbak voltak (A hátrányos helyzetű tanulók aránya a tanulólétszámhoz viszonyítva a 2014. október 1-jei statisztika alapján: 44,27% volt, ebből a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a tanulólétszámhoz viszonyítva:18,57% volt.), de a státuszok feltételeinek szigorodása miatt a lejárt határozatokat már nem tudják a jegyzők megújítani, ezért csökkent a HHH-s és HH-s tanulók száma. (Az aláírt szülői nyilatkozatok a körjegyzőségeken megtekinthetők.)
A kötelező felvételt biztosító körzet 7 települése rendelkezik esélyegyenlőségi programmal, iskolánk pedig közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzéssel.
Intézményünk évek óta részt vesz az Útravaló ösztöndíjprogramban, a 2013/14-es tanévben bekapcsolódtunk az Út a szakmaválasztáshoz ösztöndíjprogramba is, ily módon próbáltuk eddig is segíteni a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.
Az elmúlt évek tapasztalatai szerint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szülei gyermekeik otthoni felkészülésében nem tudnak elvárható minőségű segítséget nyújtani, sok tanuló esetében az otthoni munka, a feladatok elkészítésének ellenőrzése nem valósul meg. Ezen tanulók felszerelése gyakran hiányos, ha az iskola biztosítja ezeket (füzetek, tankönyvek), akkor azok rendben tartására sem fordítanak gondot. A HHH-s tanulók szülei nem ösztönzik gyermekeiket a jobb eredmény elérésére, nem támasztanak gyermekükkel szemben követelményt. Náluk nem érték a tudás, nem tűznek ki célokat a gyermekeik elé, nincs kialakított jövőképük. A családok lakáskörülményei gyakran nem teszik lehetővé a nyugodt tanulást, pihenést. A fent leírt jellemzők miatt idővel a tanulók is a szülők életvitelét követik.
A tanulási kudarcok sokszor magatartási problémákhoz, csavargáshoz, igazolatlan hiányzásokhoz vezetnek. Ezek a tanulók nem csak társaikkal nem tudnak megfelelő kapcsolatot teremteni, de gyakran a felnőttekkel, a szüleikkel szemben sem találják a megfelelő hangnemet.
A tanulók érdekében a nevelőknek és a szülőknek össze kellene fogni, együtt kellene működni, de általában ezek azok a szülők, akik nem partnerek: nem keresik a nevelőket sem szülői értekezleten, sem fogadóórákon, gyakran elutasítják a pedagógusok segítségét.
A felsorolt problémák miatt döntött úgy a nevelőtestület, hogy az „Esély a községi iskolának – a minőségi oktatás feltételeinek megteremtése a szászvári Kiss György Általános Iskolában és Zeneiskolában” című DDOP-3.1.2/A-14 pályázathoz kapcsolódóan 2015. szeptember 1-től az 1. és 5. évfolyamon, majd a következő tanévekben felmenőrendszerben bevezeti az integrált pedagógiai rendszert az intézményben, hogy a HHH-s tanulók is megkapjanak minden segítséget képességeik kibontakoztatására, a megfelelő kompetenciák elsajátítására.

D/ Személyi feltételek a program bevezetéséhez
Intézményünk személyi feltételei biztosítottak az integrációs nevelés eredményes megvalósítására. A nevelőtestület nyitott az új módszerek bevezetésére, tagjai elkötelezettek az új tanulásszervezési eljárások és a tanulók személyiségének kibontakoztatása mellett. A nevelőtestület kb. felének van folyamatban a minősítése, ill. hárman már magasabb fokozatban vannak. Pedagógusaink rendszeresen járnak továbbképzésekre, hogy fejlesszék módszertani kultúrájukat. A szakos ellátottság 100 %-os, nevelőtestületünknek van gyógypedagógus diplomával rendelkező tagja, a nevelők munkáját pedagógiai asszisztens is segíti. A Baranya Vármegyei Szakszolgálat Komlói Tagintézményének logopédusa heti rendszerességgel jár ki iskolánkba, az enyhén értelmi fogyatékos (IQ: 70) és a gyengénlátó SNI-s tanulókat utazó gyógypedagógus fejleszti.

E/Az iskola tárgyi feltételei
- Bútorzat: Az elmúlt években lecseréltük a régi asztalokat, székeket; új bútorzat került a nyelvi laborba. Sajnos a tanulók ezt nem értékelik, a legtöbb rongálás ezen a területen történt (asztalra rajzolás … stb.). Továbbra is megoldatlan a tanulók kabátjának és egyéb értékeinek tárolása a folyosón vagy az osztályban, e téren a következő tanévben előrelépést fog jelenteni a már – DDOP-s pályázati pénzből – megvásárolt, zárható öltözőszekrények osztályokban történő elhelyezése.
- Szaktantermek berendezettsége: megfelelő
- Oktatási eszközök: Az elmúlt tanévben a készlet bővítését, az állomány modernizálását az elnyert TÁMOP-os és DDOP-s pályázatból folyamatos beszerzéssel biztosítottuk.
- Könyvtár: továbbra is iskolai és községi könyvtárként működik a Csorba Győző Könyvtár szolgáltatóhelyeként. A könyvtárat maximálisan kihasználjuk, a kölcsönzésen kívül itt működik az e-pont is, s a lyukasórás tanulók felügyeletét is itt biztosítjuk.
- Informatikai eszközök (mennyisége, minősége): Az osztályok létszámához viszonyítva elegendő a számítógépünk, de fokozatosan öregszenek a készülékek, ezért szükséges a tanulói és tanári használatban lévő számítógépek folyamatos cseréje. Nagy segítséget jelentett a nevelőknek, hogy a TÁMOP-os pályázatból 20 db laptopot tudtunk vásárolni részükre.
- Mennyiségi és minőségi előrelépés egyaránt történt az informatikai eszközök használata terén: Az elmúlt években az interaktív táblák használatát, a digitális tananyagokat és a hozzá tartozó kiegészítő technikát sok kolléga és egyre több tanórán, egyre változatosabban építette be az órák menetébe.
A különböző tantárgyak oktatásához szükséges eszközállomány megfelel az IPR bevezetéséhez.

I. 1. 2. Célrendszer
Az IPR bevezetésével arra törekszünk, hogy nevelési és oktatási tevékenységünket a következők jellemezzék:
- Kerüljön feltérképezésre a hátrányos helyzetű tanulók csoportja
- Minden gyermek lehetőséget kapjon képességei kibontakoztatásához
- A szülő, a család partnerként legyen résztvevője az iskolai folyamatoknak, váljon szorosabbá a család-iskola-tanuló közötti kapcsolat, a köztük zajló kommunikáció
- Iskolánk váljon együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli intézménnyé
- Jöjjön létre, ill. váljon szorosabbá az iskolai nevelésben-oktatásban érintett partnerek együttműködése - Pedagógusaink folyamatosan gazdagítsák pedagógiai és módszertani tudásukat

I. 1. 2/A: Neveléssel kapcsolatos célok
- Házirendben megfogalmazottak beépítése a tanulók magatartásába
- Napirend, szokásrend kialakítása a programba bekapcsolódó tanulóknál

- Kulturált étkezési szokások elsajátíttatása
- Közösséghez való alkalmazkodás normáinak elfogadtatása
- Beszédkultúrájuk, szókincsük, kifejezésmódjuk fejlesztése
- Tárgyi környezetük védelmére nevelés
- Használati tárgyaik, ruházatuk, tanszereik megbecsültetése
- Személyiségük fejlesztése: önértékelésre nevelés, jó tulajdonságaik erősítése
- Társaik munkájának, alkotásainak megbecsülésére nevelés
- Az alapvető egészségügyi ismeretek (WC használat, tisztálkodás, stb.) elsajátíttatása

I. 1. 2/B Oktatással kapcsolatos célok

- Matematikai alapkészségek kialakítása
- Helyesírás javítása
- Áttekinthető füzetvezetés, külalak
- Néma, értő olvasás fejlesztése
- Olvasási technika fejlesztése
- Beszédkészség fejlesztése
- Helyes tanulási szokások kialakítása

I. 1. 2/C Speciális céljaink

- Az esélyegyenlőséget megvalósító iskolai nevelés és oktatás megvalósítása.
- Az egyéni képességek, a részképesség hiányának feltárása, ezek fejlesztése, mérések végzése, egyéni fejlesztő terápia
- A továbbtanuláshoz szükséges alapkompetenciák megszerzése.
- Érdekesebbé, elmélyültebbé, tenni az oktatást.
- A tanulók motiváltságának a növelése. Maradjanak hosszabb ideig az iskolarendszeren belül, tanuljanak szakmát minél többen.
- Ha lehetséges, szerezzenek érettségi bizonyítványt.
- Önmaguk és egymás elfogadtatása, ezáltal a másság elfogadtatása, tudatos vállalásának erősítése.
- Az iskola és a szülő nevelési elvének egymáshoz közelítése.
- A nevelő-oktató munkánkban egységes értékelési rendszer kidolgozása.

I. 2. Az iskolába való bekerülés elősegítése

I. 2. 1. Az óvodából az iskolába való átmenet segítése

Az iskola és az óvoda között jó kapcsolat alakult ki az évek során. A kölcsönös tájékozottság az együttműködés feltétele.
Az együttműködés formái:

- Egymás alapdokumentumainak (PP, SZMSZ) megismerése
- Tanév, ill. nevelési év kezdetén a munkatervek cseréje, az időpontok összehangolása az abban szereplő eseményeknél
- Az 1. osztályosokat nevelő óvó nénik látogatása az első osztályokban
- A leendő 1. osztályos és németes tanító nénik látogatása az óvodában
- Az óvodások részt vesznek az iskolások műsorain (pl. Március 15-ei műsor, a zene világnapja…stb.)
- Iskolára hangoló foglalkozások az iskola szervezésében a nagycsoportosok számára
- Részvétel egymás nevelési értekezletén, ha az intézmények együttműködését érintő témák is szerepelnek a napirendek között.

Az együttműködésnek köszönhetően egységes normák, elvárások támaszthatók a volt nagycsoportosokkal, ill. a leendő elsősökkel szemben, s ez megkönnyíti az iskola-óvoda átmenetet. A leendő tanító nénik az átadott információknak köszönhetően gyorsan

megismerik a leendő 1. osztályos személyiségét, a közösségben elfoglalt helyét, családi körülményeit, ill. egészségügyi helyzetét (pl. tartós betegség, allergia stb.).
A gyermekek alapos megismerését célzó programjaink:
- februárban bemutató a leendő elsősöknek és szüleiknek az iskolában (tájékoztatás, közös játékok és foglalkozások)
- májusban és júniusban iskolára hangoló foglalkozásokat tartanak a leendő tanító nénik
- a leendő első osztályos tanító nénik részvétele az óvodai szülői értekezleteken, a ballagáson
- a leendő 1. osztályos tanító nénik foglalkozáslátogatása az óvodában
- az óvónők és a leendő első osztályos tanítók szakmai megbeszélése júniusban, ahol átadják a gyermekekkel kapcsolatos információkat, segítve ezzel a hasonló összetételű osztályok kialakítását

I. 2.2. Heterogén osztályok kialakítása
Az osztályok szervezésénél figyelembe vesszük a törvényi előírásokat, nem alakítunk ki szegregált osztályokat. (Köznevelési törvény 171-172. §)

I. 3. Együttműködések-partnerségi kapcsolatok kiépítése
A pedagógiai program 1.8 fejezete (19. o.), melynek címe *Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel* tartalmazza a kapcsolattartás módjait, ezért e kiegészítésben csak az IPR bevezetésével együtt járó új módozatokat írjuk le.

I. 3. 1. Kapcsolatteremtés és tartás a szülői házzal
Az eredményes nevelő-oktató munka egyik feltétele a szülőkkel való kapcsolattartás. Partnerként kezelésük, megfelelő tájékoztatásuk gyermekük haladásáról, az iskolai életről együttműködési hajlandóságuk záloga. A jó együttműködés feltétele, hogy a szülő bizalommal fordulhasson az iskolához.
Pedagógusok feladatai a jó szülő-iskola viszony kialakításában:
- Kezeljék partnerként, nevelőtársként a családot, a szülőt, alakítsanak ki vele jó kapcsolatot
- Ismerjék tanulóik családi hátterét, azok szerkezetét, életmódját, értékrendjét benne a gyermek helyzetét, szerepét
- Osszák meg a szülővel a gyermekéhez kapcsolódó megfigyeléseiket, tapasztalataikat. Vita esetén szakmailag indokolják véleményüket, intézkedéseiket.
- Tartsanak rendszeres kapcsolatot a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleivel, lehetőségeikhez mérten próbálják kedvező irányba terelni az általuk hibásnak vélt nevelési gyakorlatot.
- Adjanak szakmailag indokolt tanácsot a gyermekkel kapcsolatos nevelési, magatartási és tanulmányi problémák megelőzésére.
- Tájékoztassák a szülőt rendszeresen, ha szükséges azonnal, a gyermek előmeneteléről, magatartásáról, szorgalmáról.
- Törekedjenek bevonni a szülőt közvetlen iskolai, nevelési feladatok megoldásába is.
Intézményünkben jól működik a Szülői Munkaközösség, amely a szülői véleménynyilvánítás hivatalos fóruma. A szeptemberi szülői értekezleteken kerül sor az osztályonkénti két SZMK választmányi tag megválasztására vagy megerősítésére, akik tagjaik közül megválasztják a vezetőséget. Az SZMK elnökével a rendszeres kapcsolatot az iskolavezetés tartja. Az SZMK választmányi ülésein az vezetősége tájékoztatást ad az éves munkatervről, a szülőket, tanulókat érintő programokról, témákról.
Új a szülőkkel történő kapcsolattartásban, hogy az IPR-be bevont tanulókat 3 havonta kell értékelni, s ezen a pedagóguson és a tanulón kívül a szülő is jelen van.

I. 3.2. Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal
Iskolánk gyermekvédelmi felelőse napi kapcsolatban van a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szászvár Mikrokörzet

munkatársaival, akik heti 1 alkalommal (szerdánként 7.30 – 8.00 h között) az iskolában tartanak fogadóórát, ahol a nevelők érdeklődhetnek 1-1 családról, vagy ők kérnek segítséget, jeleznek problémát 1-1 tanulóval kapcsolatban.
A gyermekvédelmi felelős a kapocs az iskola és a hátrányos helyzetű családok között, mert ő gyűjti össze és jelzi a problémákat a szolgálat felé, részt vesz az általuk tartott esetmegbeszéléseken, belső továbbképzéseken. A gyermekvédelmi felelős évente 1 alkalommal, a tanév végi értekezleten beszámol munkájáról a nevelőtestületnek. A gyermekjóléti szolgálat vezetőjét meghívjuk a tanévnyitó, a félévi és a tanévzáró értekezletre.

I. 3.3. Kapcsolat a szakmai és szakszolgálatokkal

Pedagógiai programunk 1.8.3 fejezete, melynek címe: Kapcsolattartás az iskola partnereivel (20. o.), felsorolja azokat az intézményeket, szervezeteket melyekkel együttműködünk a nevelés-oktatás területén. Ebből kiderül, hogy rendszeresen kapcsolatot tartunk Baranyai Pedagógiai Szakszolgálatok és Szakmai Szolgáltatások Központjával (Pécs) és a Baranya Vármegyei Szakszolgálat Komlói Tagintézményével, ezekhez az intézményekhez a problémásnak ítélt tanulókat vizsgálatra, kontrollvizsgálatra küldjük. Az általuk kiállított szakvéleményeket figyelembe véve adja meg iskolánk igazgatója a javasolt felmentéseket, ill. a szakértői tanácsoknak megfelelően fejlesztik nevelőink az SNI-s és a BTM-es tanulókat.
Az egészségügyi intézmények dolgozói közül az iskolaorvos, a fogorvos és a védőnő rendszeresen elvégzi a tanulók vizsgálatát, szűrését, a védőoltások beadását. A védőnő kérésre szívesen tart egészségügyi felvilágosító előadást egészségnevelési napon vagy osztályfőnöki órán.

I. 3.4. Együttműködés a középfokú oktatási intézményekkel

Az októberi pályaválasztási szülői értekezletekre rendszeresen meghívjuk a komlói és a bonyhádi középfokú iskolák képviselőit, lehetőséget adunk nekik a bemutatkozásra: Ők tájékoztatójukban elmondják, hogy milyen képzés folyik az intézményükben, mik a felvételi követelmények, melyek a továbbtanulási lehetőségek, az elhelyezkedési esélyek. A bemutatkozásokat fórumszerű beszélgetés követi, ahol a szülők feltehetik az intézményekkel kapcsolatos kérdéseiket.
Tanulóink rendszeresen részt vesznek a Tolna és Baranya megyei középfokú iskolák nyílt napjain, minden évben több tanulónk jár felvételi előkészítőre. Nyolcadikosaink minden évben – osztályfőnöki és szülői kísérettel – megtekintik a Pályaválasztási kiállítást (Pécs, Szivárvány gyermekház).

I. 3.5. Kapcsolat a civil szervezetekkel

Iskolánk a civil szervezetek közül a következőkkel ápol szorosabb kapcsolatot:
- „Szászvár új általános iskola építésének támogatására Alapítvány”
- Szászvári Fúvószenekari Közhasznú Egyesület
- Szászvári Sportegyesület
- Szászvári Ifjúsági Egyesület
- Német Nemzetiségi Egyesület
- Mecseki Bányászok Szakszervezete
- Vöröskereszt helyi szervezete
- Polgárőr Egyesület
- Várbaráti Kör Egyesület
- Mocorgók Egyesület
- Mecsekháti Utánpótlásnevelő Sport Egyesület

A felsorolt civil szervezetek segítségünkre vannak szabadidős tevékenységeink szervezésében, lebonyolításában, sokszor anyagilag is támogatnak 1-1 iskolai rendezvényt vagy tábort; versenyek alkalmával vagy a tanévzáron megjutalmazzák tanulóinkat;

gondoskodnak az iskolások biztonságos közlekedéséről (Polgárőr Egyesület). A hátrányos helyzetű, nehéz körülmények között élő családok természetbeni megsegítésében is részt vesznek ezek a szervezetek (pl. Vöröskereszt).
Cserébe mi is szívesen részt veszünk a civil szervezetek programjain, ha igénylik, akkor műsoraikat szavalattal, tánccal vagy a fúvószenekar fellépésével színesítjük.

I. 3. 6. Együttműködés a Kisebbségi Önkormányzatokkal

Iskolánk a Német Kisebbségi Önkormányzattal és a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal áll kapcsolatban, közülük az elsővel szorosabb az együttműködésünk, mert ők segítségünkre vannak a német nyelvhez kapcsolódó projektek és versenyek megszervezésében, anyagilag is támogatják ezeket a rendezvényeket. A Cigány Kisebbségi Önkormányzattal szinte csak adatok szolgáltatására (pl. Hány roma tanulónk van, milyen tanulmányi átlagot érnek el év végén? Nyilatkozat kiadása az Útravaló Ösztöndíjprogramhoz) korlátozódik az együttműködésünk, ezt jobban ki kell terjesztenünk a jövőben, meg kell keresnünk azokat a kapcsolódási pontokat, ahol jobban tudjuk segíteni egymást.

II. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

1.1. Az önálló tanulást fejlesztő programok

Rajzórákon és szakkörön, technikaóránkon a változatos kézműves technikák alkalmazásával lehetőséget biztosítunk a kreativitásra, a tánc és dráma foglalkozásokon pedig az önkifejezésre, az alkotókedv felébresztésére, törekszünk arra, hogy ezekkel a lehetőségekkel a HHH-s tanulók is éljenek. Sikeres alkotásaikon keresztül, a produkcióik elismerésével, sok dicsérettel erősítjük a tanulás iránti pozitív érzelmi viszonyulásuk kialakulását, motiváljuk őket a tanulásban.

1. 2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Komplex művészeti programokon keresztül, egy-egy műsoros összeállítással - melybe bevonjuk az IPR programba bekerült diákokat is -, fejlesztjük a tanulók szókincsét, memóriáját, a díszletek elkészítésekor megvalósul az esztétikai nevelés, a szereplésekkel segítünk legyőzni ezen tanulók lámpalázát.

1.3 Szociális kompetenciák fejlesztése

Az iskola munkatervébe és az osztályfőnöki munkatervbe is sok közösségfejlesztő, közösségépítő programot tervezünk, melyekbe bevonjuk az IPR programba bekerült tanulókat. Ilyen lehetőség az iskolai őszi kirándulás, az ünnepélyek, a mozi- és színházlátogatások, az Erzsébet tábor vagy a nyári Bárka tábor, az ausztriai erdei iskola, a Kiss György-napi programok, a diákolimpia. A közösségfejlesztés remek színtere a különböző akciókhoz való csatlakozás, pl. TeSzedd akció környezetünk tisztán tartására. A közösen vállalt munkának nemcsak közösségépítő funkciója van, de nevelő hatása is jelentős.

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok

Iskolánk továbbra is folytatni szeretné a HHH-s tanulók mentorálását az Útravaló Ösztöndíjprogram keretében.

3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

Tanórákon arra törekszünk, hogy minél többször alkalmazzuk az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezést. Ez lehetőséget ad az eltérő fejlettségű, motiváltságú tanulók minél sikeresebb fejlesztésére. 7. és 8. osztályban magyarból és matematikából – de szükség esetén más tantárgyakból is – élünk a csoportbontás lehetőségével, hogy a tehetséges tanulókat fejleszteni tudjuk, és a lemaradók felzárkóztatására is legyen lehetőség.
A kooperatív tanulásszervezés intézményünkben is megfigyelhető, egyre több tanórán jelennek meg a kooperatív technikák, valamennyi tantermünk alkalmas a szervezésére. A kompetencia

alapú oktatás egyik legfontosabb módszere ez a fajta tanulásszervezés, mely segíti a kommunikációs készségek, a társas kapcsolatok fejlődését, hozzájárul az esélyegyenlőség biztosításához, hatékonyan segíti a tananyag elsajátítását, a képességek fejlődését.

4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Az együttműködés új formájaként az IPR programba bevont osztályokban tanítók értékelő esetmegbeszéléseket tartanak, hogy ezzel is segítsék az egységes követelmények felállítását és a tanulók személyiségének kibontakoztatását.

Problémamegoldó fórumokat is rendezünk, melyek alkalmasak a tanárok diákokról alkotott véleményének megismerésére, a tanórán és tanórán kívüli foglalkozások tapasztalatainak kicserélésére, biztosítják a tanulók magatartásának és szorgalmának objektív megítélését. Az iskolában megtartott munkaértekezletek, munkaközösségi foglalkozások szolgálnak ennek megvalósítására.

5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

Egyéni fejlődési naplót vezetünk az IPR-ben résztvevő tanulókról, mely nem minősít, hanem a fejlődés adott állapotáról számol be. Mindenkit önmagához kell hasonlítani, azt kell kiemelni, ami rá jellemző, ami az ő fejlődését szolgálja. Minden tanulónál meg kell keresni azt, ami miatt ő is nagyon értékes és fontos. Minden bevont diáknak elkészül tanév elején az egyéni fejlesztési terve, a bemeneti mérések és a pedagógusok megfigyelései alapján. Folyamatos fejlesztésüket az egyéni fejlődési naplójukban követhetjük nyomon.

A fejlesztési tervek, a tanulók fejlődése 3 havonta kerülnek értékelésre a tanulók és a szülők bevonásával. A szöveges értékeléssel a tanuló és a szülő számára részletes egyéni értékelést tudunk adni. Fontos, hogy az értékelés fejlesztő és ösztönző szándékú és személyre szóló legyen.

6. Multikulturális tartalmak

Ezen tartalmak megjelennek az angol nyelv és a német népismeret tantárgyak oktatásakor, de minden évben van iskolánkban multikulturális tartalmakat feldolgozó projekt is.

Az iskolai programokon (pl. Kiss György-nap, farsang) lehetőséget kapnak a roma származású tanulók, hogy bemutassák kultúrájukat (tánc, vers, mese).

7. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

A pályaorientáció azoknak a személyes kompetenciáknak, készségeknek a megszerzését jelenti, amely előkészíti az ember – pálya – környezet megfeleltetését (R. Bögös, V. Dávid, 2003). Ebből az következik, hogy a diákoknak nem csak a különböző szakmákról, de önmagukról, és a minket körülvevő társadalmi környezetről szerzett ismereteket is magába foglalja. Így a pályaorientáció segít összhangba hozni az egyéni készségeket, a társadalmi igényekkel és a választott szakmával.

A pályaorientáció nem egy egyszeri esemény, hanem egy folyamat és, mint minden tájékozódó jellegű folyamat a megfelelő döntést készíti elő.

Ahhoz, hogy jó döntést hozhasson a tanuló ebben a fontos kérdésben négy dolog szükséges:

1. Reális kép önmagáról. Ebben különösen azoknak a tulajdonságoknak és képességeknek a feltérképezése fontos, melyek a későbbi pálya betöltéséhez szükségesek.
2. Széleskörű ismeretek a választható szakmákról
3. A munkaerő piaci környezet ismerete. Érdemes figyelembe venni például azt, hogy milyen szintű a túlképzés, milyenek az elhelyezkedési lehetőségek az adott területen.
4. A képzési lehetőségekre vonatkozó ismeretek.

A tanulókban tudatosítanunk kell, hogy a pályaválasztás nem egy életre szóló választás, hanem egy irány, ami érdeklődésüknek, képességüknek jelenleg megfelel, és ami életpályájuk alakulása során változhat. Ebben az életkornak is szerepe van: gondoljunk például arra, hogy

a serdülők érdeklődése változik még, több pálya között is hezitálhatnak, míg valamelyik mellett elköteleződnek.
Az általános iskoláskorúak esetében a következő szakaszokat különböztetjük meg: A fantázia fázisában (4-10 év) a szükségletek és a vágyak kielégítése a fantázia segítségével történik a szerepjátékokban. Az érdeklődés fázisában (11-12 év) az érdeklődés, a kíváncsiság határozza meg a gyermek viselkedését. Végül a képességek fázisában (13-14 év) a serdülő kezdi reálisan felismerni saját képességeit. Pályaelképzeléseiben is egyre nagyobb szerepet kap a képességek és az adott pálya követelményeinek a megfeleltetése. E szakaszoknak megfelelően kell beépítenünk tanítási gyakorlatunkba a pályaorientációt, a felsősöknél ehhez kiváló színtér az osztályfőnöki óra.

Szászvár, 2026. szeptember 1.

Gyebnárné Ébert Annamária
főigazgató
s. k.

5. számú melléklet: Helyi tantanterv tananyagai és azok követelményei
A rész: Általános Iskola
B rész: Zeneiskola

Ez a melléklet terjedelme miatt külön dokumentumban található, az iskola honlapján is megtekinthető.